

2019

TOIMINTA- KERTOMUS

SISÄLLYS

23 PERHEIDEN JA LASTEN
HYVINVOINTI

19 NUORTEN JA NUORTEN AIKUISTEN
HYVINVOINTI

7 VAIKUTTAMALLA MUUTOKSIA
IHMISTEN HYVINVOINTIIN

3	Toimitusjohtajan katsaus	23	Perheiden ja lasten hyvinvointi
5	Yleistä	27	Monimuotoinen työelämä ja perheet
7	Vaikuttamalla muutoksia ihmisten hyvinvointiin	29	Seksuaaliterveyttä ja -oikeuksia maailmanlaajuisesti
10	Luotettavaa tietoa kansalaisille ja päättäjille	30	Luotettavaa ja tutkittua tietoa
16	Väestöliiton hallinnon kehittäminen ja tasapainottaminen	34	Liitteet
19	Nuorten ja nuorten aikuisten hyvinvointi		LIITE 1 Jäsenjärjestöt 2019
			LIITE 2 Henkilöstötilinpäätös 2019
			LIITE 3 Asiakkailta kuultua

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

EIJA KOIVURANTA

Vuosi 2019 oli Väestöliiton 79. toimintavuosi. Teimme työtä lasten, nuorten ja perheiden yhdenvertaisuuden ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi, seksuaalioikeuksien toteutumiseksi ja kestävän väestökehityksen puolesta. Ajoimme näitä teemoja eduskuntavaali-vuonna sekä vaalityössämme että hallitus-ohjelman laadinta-vaiheessa tekemässämme vaikuttamistyössä.

Saimme järjestöjen välisen yhteistyön avulla monta tärkeää, pitkään edistämäämme vaikuttamistyön teemaa mukaan pääministeri Antti Rinteen, sittemmin pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmaan. Moni näistä teemoista on jo myös edennyt valmistelussa ja päätöksenteossa.

Väestöliitolle merkittäviä hankkeita ovat lapsen oikeuksiin perustuvan lapsistrategian valmistelutyö, perheiden moninaisuudelle ja perheiden yksilöllisille valinnoille rakentuva perhevapaaudistus, laaja ja perusteellinen sosiaaliturvan uudistus sekä 2021 alkava maksuttoman ehkäisyn valtakunnallinen kokeilu.

Kansainvälisessä kehityspolitiikassa Suomen fokuksiksi on valittu seksuaaliterveys ja -oikeudet. Myös kestävän väestökehityksen näkökulma sekä kysymykset Suomen syntyvyydestä nousivat myös hallituksen agendalle hallituskauden alun jälkeen.

Myös sosiaali- ja terveysministeriön päätökseen perustuvat STEA-rahoitteiset hankkeemme uudistettiin vuonna 2019. Hankkeiden kohderyhmiä ja teemoja määriteltiin aiempaa kohdennetummin sekä avustuskohteiden määrää lisättiin, mutta hankkeet ovat suppeampia kuin aiemmin. Siirryimme liitossa samalla projektiorganisaatioon.

Työmme pääkohteita ovat perheet, lapset ja nuoret, erityisesti pojat ja nuoret miehet. Myös parisuhde- ja isovanhemmustyö sekä ovat osana hankkeitamme.

Olemme jatkaneet maahan muuttaneiden työllistämiseksi mentorointityötä sekä STEA:n että Euroopan sosiaalirahaston tuella. Et ole yksin -palvelu vastaa ajankohtaiseen, nuorten urheilussa tapahtuvan häirinnän ja kiusaamisen haasteeseen. Toteutimme lisäksi uutena, merkittävänä STEA:n rahoittamana kokonaisuutena lasten kehotunnekasvatuksen vientiä varhaiskasvatukseen. Pääsimme kouluttamaan varhaiskasvatuksen ammattilaisia aiheesta myös opetushallituksen rahoituksella.

Edistimme keskeisen investointimme, eli vuorovaikutteisen Hyvä kysymys -palvelualustan rakentamista vuonna 2019, ja alusta valmistuikin juuri ennen joulua tuotantokäyttöön. Alustalla oli kumppaneita vuoden lopussa noin 30.

Jatkoimme kehitysyhteistyöhankettamme Malawissa ulkoministeriön tuella, ja aloitimme uuden hankkeen Nepalissa, Afganistanissa ja Tadzikistanissa. Yhteistyömme seksuaalioikeuksien puolesta jatkui lisäksi sekä UNFPA:n että Countdown 2030 Europe -verkoston kanssa.

Syntyvyyden pitkäaikainen lasku herätti vuonna 2019 vilkasta yhteiskunnallista keskustelua, ja Väestöntutkimuslaitoksemme vaikutti keskeisenä tieteellisenä toimijana tässä keskustelussa.

Toteutimme yhdessä työeläkevakuuttajat TELA ry:n kanssa keskustelutarjan syntyvyydestä ja väestö-kehityksestä, sekä saimme Alli Paasikiven säätiöltä avustuksen syntyvyystutkimus-verkoston perustamiseksi Väestöntutkimuslaitoksen yhteyteen.

Väestöntutkimuslaitos kokosi myös rahoittajakonsortion Euroopan Unionin ikääntyneiden terveyttä ja hyvinvointia seuraavan SHARE-tutkimushankkeen jatkamiseksi Suomessa.

Kulunut vuosi oli Väestöliiton henkilöstölle työntäyteinen ja monella tapaa haastava. Alkuvuonna jouduimme käymään rahoitusleikkausten ja siihen liittyvien organisaatiomuutosten vuoksi yt-neuvottelut kotimaan hanketoiminnoissa. Neuvottelut johtivat kolmen työntekijän irtisanomiseen ja viiden osa-aikaistamiseen. Samalla monien työntekijöiden tehtäväkuvat muuttuivat.

Keväällä toteutetun henkilöstökyselyn ja muutoin henkilöstöltä saatujen näkemysten perusteella lähdimme vahvistamaan henkilöstön hyvinvointia monin eri keinoin. Uusi hankerakenne oli saatu vakiinnutettua vuoden jälkipuoliskolla, ja työ oli päässyt hyvään vauhtiin. Henkilöstömme työtyytyväisyys olikin loppuvuodesta kohentunut niin, että saatoimme lähteä vuoteen 2020 hyvistä lähtökohdista.

Väestöliitto-konsernin hyvä hallintotapa valmisteltiin liiton hallituksessa. Tämä on ollut yksi strategian mukainen kehittämis-kohteemme.

Liitomme jäsenjärjestöille tehtiin lisäksi vuonna 2019 jäsenjärjestökysely, jonka pohjalta hallitus linjasi jäsenjärjestö-yhteistyömme toimintamallin. Sekä hyvä hallintotapa että jäsenjärjestöyhteis-työn toimintamalli hyväksyttiin myös liiton syyskokouksessa.

Kiitän toimintavuodesta kaikkia palvelujemme käyttäjiä, kumppaneitamme, rahoittajiamme, jäsenjärjestöjämme, luottamushenkilöitämme ja vapaaehtoisia nuoria sekä koko henkilökuntaamme!

Eija Koivuranta
Toimitusjohtaja

YLEISTÄ

Väestöliitto ry. on valtakunnallinen hyvinvointialan järjestö ja ihmisoikeustoimija. Edistämme perheiden ja väestön hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta sekä onnellista ja tasapainoista elämää. Vuonna 2019 avattiin Väestöliiton uusi verkkopohjainen palvelu- alusta Hyvä kysymys ja palveltiin laajasti nuoria sekä perheitä.

Syntyvyyden lasku muutti Suomen väestöennusteet syksyllä 2019. Vuonna 2018 käynnistetty väestö- poliittisen ohjelman teko ja siihen liittyvä keskustelu- sarja väestöpolitiikasta osoittautuivatkin odotettua ajankohtaisemmaksi: olimme keskeinen ääni ja haluttu asiantuntija lastensaantia, väestömuutosta ja väestö- politiikkaa koskevassa kansallisessa keskustelussa.

Väestöliitolla on 34 jäsenjärjestöä, joihin kuuluu muun muassa perhe-, terveys-, ammatti-, nais-, nuoriso- ja aatejärjestöjä.

Väestöliiton toimintaa ohjaa vuosiksi 2016–2020 päätetty strategia. Unelmamme on maailma, jossa ihmiset voivat hyvin ja jokaisella on elämää rikastuttava ihmissuhde. Tehtävänä on vahvistaa ihmisten hyvinvointia ja yhteyttä toisiinsa. Haluamme olla luotettava, helposti lähestyttävä, oikeuden- mukainen, aktiivinen ja ennakkoluuloton yhteis- kunnallinen vaikuttaja. Tuemme Suomen kehittymistä lapsi- ja perheystävällisenä sekä ihmisoikeuksia kunnioittavana yhteiskuntana.

Väestöliitto tekee väestön hyväksi työtä sekä yksilöiden, yhteisöjen ja verkostojen että yhteiskunnan ja rakenteiden tasolla vaikuttamalla, tutkimalla ja toimimalla asiantuntijana ja kumppanuusverkostojen risteysasemana, toimimalla yhdessä järjestö- ja yrityskumppaneiden kanssa sekä osallistamalla ihmisiä tähän toimintaan.

Väestöliiton työskentelyotteena on terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin sekä osallisuuden vahvistaminen ja ongelmien ennaltaehkäisy. Toimintamme perustuu tutkimuksesta, kehittämis- työstä, monimuotoisista asiakas-kohtaamisista sekä laajasta kotimaisesta ja kansainvälisestä vuoro- vaikutuksesta saatuun tietoon sekä osaamiseen.

Toimintaamme johtaa hallitus, johon kuuluu kolmeksi vuodeksi kerrallaan valittu puheenjohtaja ja yhdeksän muuta hallituksen jäsentä. Hallitustyöskentelymme jatkui vuonna 2019 monipuolisena puheenjohtaja Maria Kaisa Aulan johdolla. Hallitus kokoontui 11 kertaa ja työvaliokunta 10 kertaa. Yksi hallitustyöskentelyn painotus vuonna 2020 oli konsernin hyvän hallintotavan valmistelu sekä jäsenjärjestöyhteistyön arviointi ja linjaaminen. Jäsenjärjestöjä oli vuoden päättyessä 35.

Ihmissuhdetyömme kohderyhmiä ovat nuoret ja perheet. Parisuhde- ja monikulttuurisuustyö, seksuaaliterveyden ja seksuaalioikeuksien edistäminen sekä isovanhempien tukeminen yhdistyvät näissä teemoissa. Tutkimustyössämme painottuvat syntyvyys ja väestönmuutos, perheiden hyvinvointi sekä sukupolvien väliset suhteet.

Väestöliitto-konserniin kuuluu yleishyödyllisen yhdistyksen lisäksi Väestöliiton Terapia- ja kotipalvelut Oy ja Kiinteistö Oy Kalevanpoika. Terapia- ja kotipalvelut Oy:n tehtävänä on kehittää ja tarjota laadukkaita palveluja yksilöiden, parien ja perheiden hyväksi sekä tuottaa resursseja Väestöliitto ry:n toimintaan.

Ylin päätösvalta liiton asioissa on sen kevät- ja syyskokouksella. Järjestimme kevätkokouksen yhteydessä keskustelu-tilaisuuden uudesta palvelualustasta jäsenjärjestöillemme. Kevätkokous hyväksyi kaksi kannanottoa: perhepoliittisen ”Jokaisella tulisi olla mahdollisuus täyttää lapsitoiveensa” -linjauksen ja kehityspoliittikkaa koskevan ”Seksuaalioikeuksien rahoitusta on vahvistettava” -vaatimuksen. Syyskokous otti kantaa seksuaalioikeuksien vahvistamiseksi Suomessa.

ARVOMME:

Luotettava

Aktiivinen ja ennakkoluuloton

Helposti lähestyttävä

Oikeudenmukainen

Väestöliitto ry:n sekä Väestöliiton Terapia- ja kotipalvelut Oy:n henkilöstön määrä oli vuoden 2019 lopussa yhteensä 66 henkilöä. Väestöliiton Terapia- ja kotipalveluiden henkilöstön osuus oli 13 % ja liiton henkilöstön osuus 57 % koko konsernin henkilöstöstä. Lisäksi Kiinteistö Osakeyhtiö Kalevanpoika Oy:ssä työskenteli osa-aikainen isännöitsijä.

Näistä vakinaisia toimihenkilöitä oli 74 % ja määräaikaista 26 %. Lisäksi Väestöliiton Terapia- ja kotipalvelut Oy:ssä työskenteli yli 100 tuntipalkkaista lastenhoitajaa. Vakinaisten toimihenkilöiden määrä laski 4 % verrattuna vuoteen 2018, ja vastaavasti määräaikaisten toimihenkilöiden määrä nousi.

Henkilöstöön liittyvät asiat on kuvattu tarkemmin vuoden 2019

Henkilöstötilinpäätöksessä (Liite 2).

VÄESTÖLIITON HALLITUS 2019

Maria Kaisa Aula pj.
Andreas Blanco Sequeiros
Juha Jämsä
Jorma Komulainen
Eero Löytömäki

Juhani Pekkola
Silja Silvasti
Marina Vahtola
Riitta Särkelä
Marja Tiilikainen

Vaikuttamalla

MUUTOKSIA IHMISTEN HYVINVOINTIIN

Vaikuttamistyömme tavoitteina olivat eduskunta-vaalivuonna 2019 perheiden, lasten ja nuorten yhdenvertaisuus sekä hyvinvointi, seksuaalioikeuksien toteutuminen ja kestävä väestökehitys. Näitä tavoitteita ajoimme niin eduskuntavaalityössämme kuin hallitusohjelman laadintavaiheessa.

Eduskuntavaaleihin valmistelimme kattavan yleisen ja osin tutkimuksellisen tausta-aineiston vaalitavoitteistamme ja erityisesti kehityspolitiikkaan liittyvän täsmennyksen. Kävimme esittelemässä vaalitavoitteita ja tausta-ainesta lähes kaikille puolueille joko eduskunnassa tai puoluetoimistoissa. Julkaisimme tavoitteistamme myös blogeja ja nostoja Twitterissä.

Väestöliitto lähetti myös omat hallitusohjelmatavoitteensa hallitusneuvotteluihin toukokuun alussa. Tavoitteet pohjasivat Väestöliiton eduskuntavaalitavoitteisiin, mutta olivat osin konkreettisemmat.

Keskeiset teemamme tavoitteissa olivat, että

- Suomi tarvitsee kestäväää väestöpolitiikkaa
- Suomi on lapsi- ja perhemyönteinen
- Nuoret tarvitsevat tukea hyvinvointiin
- Seksuaalioikeudet kuuluvat kaikille

Olimme mukana myös monissa järjestöjen yhteisissä hallitusohjelmataavoitteissa. Näitä olivat:

- Lapsi- ja perhejärjestöjen yhteiset hallitusohjelmataavoitteet
- Me-Säätiön #arkiensa ohjelmassa
- Ihmisoikeusjärjestöjen kannanotossa perus- ja ihmisoikeusvaikutusten arvioinnista
- Globaaleja tasa-arvoasioita edistävien järjestöjen yhteinen viesti hallitusneuvotteluihin
- Ihmisoikeusliiton vaatimuksessa perusturvan tason nostamiseksi

Saimme yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa monta tärkeää asiaamme mukaan pääministeri Antti Rinteen, sittemmin pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmaan. Moni näistä teemoista on jo myös edennyt valmistelussa ja päätöksenteossa.

Väestöliitolle tärkeitä hankkeita ovat lapsen oikeuksiin perustuvan lapsistrategian valmistelutyö, perheiden moninaisuudelle ja perheiden yksilöllisille valinnoille rakentuva perhevapaa-uudistus, laaja ja perusteellinen sosiaaliturvan uudistus sekä vuonna 2021 alkava maksuttoman ehkäisyn valtakunnallinen kokeilu.

Meillä ei ollut Eurovaaleissa omaa vaali-ohjelmaa. Olimme kuitenkin mukana Lastensuojelun Keskusliiton koordinoimassa vaalivaikuttamistyössä ja vaalitavoitteissa lapsiystävällisestä Euroopasta.

Annoimme lisäksi vuoden 2019 aikana neljä lausuntoa, jotta liittyivät tyttöjen sukupuolielinten silpomiseen kieltävään erillislakiin, raiskauksen määrittelemiseksi suostumusperusteiseksi, kansalliseen mielenterveysstrategiaan ja tasa-arvovaltuutetun kertomukseen.

Kevätkokouksessa otimme kantaa kestävän väestöpolitiikan tarpeeseen Suomessa, ja syyskokouksessa siihen, että lapsimyönteisyys kuuluu yhteisöllisesti ja ekologisesti kestäväan Suomeen. Otimme myös vuoden aikana kantaa lasten ja lapsiperheiden näkökulman esiin nostamiseen tulevassa sosiaaliturva-uudistuksessa, perhevapaa-uudistukseen, kehotunnekasvatuksen järjestämiseen ja lapsiin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan torjumiseen.

Myös kestävä väestökehitys ja syntyvyys olivat koko vuoden vahvasti esillä toiminnassamme.

Uutta väestöpoliittista ohjelmaamme valmisteltiin Väestöntutkimuslaitoksen vetämissä keskustelutilaisuuksissa, joiden teemoina olivat muun muassa syntyvyys ja muuttoliike, kaupungistuminen sekä kestävä kehitys. Mediassa oli runsaasti asian-tuntijoidemme haastatteluja syntyvyydestä ja väestökysymyksestä.

Yhteistyömme lapsi- ja perhejärjestöjen verkostossa jatkui aktiivisena vuonna 2019. Verkostossa toimii säännönmukaisesti kuusi järjestöä. Vaikutimme perheiden monimuotoisuudesta, yksilöllisistä tarpeista sekä tasa-arvosta rakentuvan perhevapaa-uudistuksen puolesta. Kansallinen lapsistrategian pohjustaminen, lasten seksuaalisen kaltoinkohtelun kitkeminen, lapsi- ja perhepalvelujen uudistaminen ja lapsiperheköyhyyteen puuttuminen olivat myös keskeisiä teemojamme.

Yksi vuoden huipentumista oli Coface Families Europe -järjestön kanssa yhteistyössä järjestetty konferenssi 3. – 4. lokakuuta. Tapahtuman tavoitteena oli koota yhteen suomalaisia ja eurooppalaisia vaikuttajia, ja konferenssiin osallistuikin noin 80 euroop-palaista ja suomalaista vaikuttajaa jopa 27 eri maasta. Konferenssin teemana oli terveellisen ja sopivan ympäristön luominen lapsille, ”Shaping a Healthy Environment Fit for Children”. Aiheina olivat esimerkiksi Suomen lapsistrategia ja ikätasoinen seksuaalikasvatus, lapsiystävällisten paikkojen ja kaupunkien rakentaminen, ympäristöriskien terveysvaikutukset lapsilla, lapsiperheköyhyyks sekä median vaikutus ruokavalintoihin.

Konferenssi onnistui hyvin ja sai kiittävää palautetta ohjelman laadukkuudesta, hyvin toimineista käytännön järjestelyistä ja monipuolisen verkostoitumismahdollisuuden tarjoamisesta.

Väestöliitto toimii kansainvälisen perhesuunnittelujärjestön IPPF:n jäsenjärjestönä.

Toimintavuonna IPPF toteutti Väestöliitossa määrävälein kussakin jäsenjärjestössä toteutettavan perusteellisen akkreditoinnin. Väestöliiton toiminta sai erinomaisen arvioinnin monipuolisesta ja laadukkaasta toiminnastaan seksuaali- ja lisääntymis-terveyden ja -oikeuksien alueella.

Kehittämiskohteeksemme IPPF nosti alle 25-vuotiaiden nuorten osallisuuden edelleen vahvistamisen liiton toiminnassa ja erityisesti hallitustyöskentelyssä. Akkreditointiprosessi jatkuu vielä tätä koskevien johtopäätösten osalta.

Väestöliiton vuonna 2018 perustama järjestöjen seksuaalioikeusverkosto kokoontui vuonna 2019 neljä kertaa. Lisäksi verkosto tuotti kannanottoja seksuaalikasvatuksen edistämisestä ja seksuaalisen väkivallan ennaltaehkäisemisestä. Verkostoon kuuluu 20 järjestöä.

Kansainvälisessä kehityspoliitikassa Suomen fokukseksi on valittu seksuaaliterveys ja -oikeudet. Edistimme vuonna 2019 seksuaali- ja lisääntymisterveyttä sekä oikeuksia eri tavoin myös globaalisti. Väestöliiton koordinoima Eduskunnan seksuaali-oikeudet- ja kehitysryhmä toimi aktiivisesti, ja ryhmään liittyi myös vaalien jälkeen kahdeksan uutta kansanedustajaa. Ryhmä tapasi kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppa-ministeri Ville Skinnarin, UNFPA:n pääsihteeri Natalia Kanemin, Maailman terveysjärjestö WHO:n apulaispääsihteeri Peter Singerin sekä monia johtavia virkamiehiä ja ministerien erityisavustajia. Lisäksi ryhmä järjesti eduskunnassa kolme tilaisuutta ja teki kolme kirjallista kysymystä.

Jatkoimme myös YK:n väestörahoitus UNFPA:n edustajana Suomessa. Osallistuimme yhteistyön puitteissa Maailma kylässä -festivaaleille, ja järjestimme Kulosaaren yhteiskoulussa UNFPA:n vuosiraportin julkaisutilaisuuden,

jossa esiintyivät muun muassa ministeri Ville Skinnari ja UNFPA:n varapääjohtaja Laura Londen.

Teimme lisäksi aktiivista vaikuttamistyötä Euroopan Unionin kehityspoliittikkaan Countdown 2030 Europe -verkoston kautta.

Euroopan Unionin parlamenttivaalit olivat vuonna 2019, ja tarjosimme ehdokkaille sekä valituille MEPeille tietoa seksuaaliterveydestä ja -oikeuksista yhdessä IPPF:n kanssa. Osallistuimme myös Suomen EU:n puheenjohtajuuskauteen eri verkostojemme kautta, ja käytimme puheenjohtajuuskautta myös meille tärkeiden asioiden edistämiseen.

Väestöliitto jatkoi Kehityspoliittisen toimikunnan asiantuntijana, Fingo ry:n hallituksen jäsenenä sekä aloitti Naiset, Rauha ja turvallisuus 1325 -toimintaohjelman ohjausryhmässä. Lisäksi edustajamme oli osa Suomen virallista delegaatiota YK:n väestö- ja kehityskomission kokouksessa New Yorkissa sekä Kairon väestö- ja kehityskonferenssin 25-vuotispäivänä järjestetyssä huippukokouksessa Nairobissa.

Saimme vuonna 2019 myös päätökseen globaalikasvatushankkeen, jossa tuotimme nuorille podcast-sarjan, videoita sekä sosiaalisen median kampanjan seksuaalioikeuksista ja kestävästä kehityksestä. Hankkeella tavoitimme kokonaisuudessaan noin 44 000 ihmistä.

Jatkoimme lisäksi globaalikasvatusta uudella ulkoministeriön rahoittamalla hankkeella, jossa nuorille (15-24-vuotiaille), erityisesti pojille, tuotetaan materiaalia seksuaali-oikeuksista ja kestävästä kehityksestä. Suositettu Seksuaalioikeudet-julkaisumme päivitettiin myös kestävä kehityksen tavoitteiden näkökulmasta.

Luotettavaa

TIETOA KANSALAISILLE JA PÄÄTTÄJILLE

Viestinnällisenä tavoitteenamme oli vuonna 2019 tuotteistaa vahvemmin liittomme ulkoista kuvaa ja kasvattaa tunnettuuttamme. Olemme myös kiinnittäneet erityistä huomiota asiakaslähtöisyyteen sosiaalisen median kanavissamme. Erityisen tärkeää oli kuitenkin vuonna 2019 panostaa uuteen Hyvä kysymys -palvelualustaan ja sen tunnetuksi tekemiseen. Kehitimme edelleen sisäisen viestinnän kanavia, jotka mahdollistavat laajan vuorovaikutuksen talon sisällä.

Väestöliiton brändi

Väestöliiton brändiuudistus ja uusi visuaalinen ilme otettiin vähitellen käyttöön vuonna 2019. Tuotimme alkuvuodesta liittomme uuden graafisen ilmeen mukaisia tuotteita. Syksyllä 2019 tuotimme uuden graafisen ilmeen mukaisen Väestöliiton esitteen suomeksi ja englanniksi, päivitimme verkkosivujamme ja otimme käyttöön uudet käyntikortit. Avustimme myös eri hankkeita ottamaan uuden graafisen ilmeen käyttöönsä.

Uusimme alkuvuonna tunnettuustutkimuksemme ja siitä kävi ilmi, että tunnettuutemme on parantunut miesten parissa. Kehittämisen varaa on kuitenkin edelleen etenkin nuorten aikuisten keskuudessa. Tutkimus osoitti, että Väestöliitto tunnetaan yhä paremmin juuri niistä asioista, joita teemme.

Muuttuva mediatyöskentely

Toteutimme mediatyössämme esimerkiksi vaali- ja hallitusohjelmavaikuttamisen viestintäkampanjan sosiaalisessa mediassa, ja toimimme esiin tavoitteitamme. Otimme myös käyttöön ePressin tiedotejakelun mediatiedotuksen tehostamiseksi. Tämän avulla saamme suunnattua erilaiset kutsut ja tiedotteet entistäkin tehokkaammin ja laajemmin. Tiedotteiden vaikuttavuutta on myös helpompi seurata ePressin avulla.

Panostimme tiedotteisiin vuonna 2019 enemmän kuin aiempina vuosina, ja järjestimme vähemmän mediatilaisuuksia. Tuotimme tiedotteita vuoden aikana 31 kappaletta, joista osa on yhteistiedotteita yhteistyötahojen kanssa. Mediaosumiemme määrä ei ole kuitenkaan laskenut edellisiin vuosiin verrattuna, ja vuonna 2019 mediaosumia oli yhteensä 1 407.

Välähdyksiä Väestöliitosta -uutiskirje ilmestyi viisi kertaa. Uutiskirje toimii keskeisenä sidosryhmille suunnatun viestinnän kanavana. Välähdyksiä Väestöliitosta -tilaajia oli vuonna 2019 yhteensä 1043, minkä lisäksi se lähetettiin myös koko henkilöstöllemme. Väestöliiton verkkosivujen kautta tavoitimme yhteensä 1,7 miljoonaa yksittäistä kävijää, ja istuntoja oli sivulla yhteensä 2,7 miljoonaa. Väestöliiton blogissa oli vuoden aikana 84 kirjoitusta, 87 000 vierailijaa ja 141 400 istuntoa.

Väestöliiton verkkosivu-uudistuksen toteutus siirtyi edelleen Hyvä Kysymys -palvelussa olleiden pulmien vuoksi: palvelun tekninen toteuttaja ei pysynyt alkuperäisessä aikataulussa, ja palvelu toimi lähes koko vuoden beta-versiona, palvelua korjattiin sekä uusia palvelupalikoita kehitettiin. Väestöliiton uutta verkkosivustoa aletaan rakentaa alkuvuodesta 2020 täsmentämällä sivuston vaatimusmäärittelyä.

Verkkosivujemme uudistusta valmisteltiin kuitenkin keväällä tekemällä kävijäkysely Haaga-Helian opiskelijoiden keskuudessa. Kyselyn tulokset huomioitiin niin sivuston visuaalisessa suunnittelussa kuin vaatimusmäärittelyssäkin, joita suunniteltiin myös keväällä.

Olimme syksyllä mukana Helsingin yliopiston valtioteen opiskelijoiden työelämämessuilla, joilla saimme myönteistä palautetta, teimme käyttäjäkyselyjä uusien verkkosivujen visuaalisesta ilmeestä ja kerroimme harjoittelumahdollisuuksista.

Esittelimme toimintamme ja viestintäämme myös meillä vierailleille, Tampereen yliopiston yhteiskuntatutkimuksen opiskelijoille. Teimme lisäksi syksyllä verkkosivuston määrittelyn tueksi käyttäjäkyselyjä Aalto-yliopiston ja Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan opiskelijoiden sekä pienen lastentarhanopettajajoukon keskuudessa. Arvioimme myös uudelleen sivuston visuaalisuutta ja käyttöliittymää Väestöliiton sisällä.

1,7M

verkkosivukävijää

2,7M

verkkosivuistuntoa

Sosiaalinen media tärkeänä viestintäkanavana

Väestöliiton arvot ja asiakaslähtöisyys ovat vahvana pohjana sisällöntuotannollemme niin video-, kuva- kuin tekstisisällöissä. Esimerkiksi Facebook-sivuillamme on käyttäjille suunnatut eettiset säännöt eikä vihapuhetta suvaita.

Vuorovaikutteisuus on vilkasta sosiaalisessa mediassa, ja kanavilla esitettyihin suoriin kysymyksiin vastaaminen onkin noussut yhdeksi osaksi jatkuvaa asiakaspalveluamme. Kysymyksiä esittävät niin yksittäiset kansalaiset, median edustajat kuin muut järjestöt. Hyödynnämme Facebook-sivujemme hallinnoinnissa päivitysvuoroja.

Liiton sisällöntuotanto ja julkaisutoiminta sosiaalisissa medioissa on suunnitelmallista ja perustuu talon viestintäkalenteriin, kampanjoihin ja asiantuntijablogin julkaisurytmiin. Reagoimme kuitenkin myös nopeasti ajankohtaisiin aiheisiin, kuten uusiin keskusteluihin medioissa.

Some-työmme välineinä toimivat yhteinen Google Sheets -julkaisukalenteri, Facebookin keskusteluryhmä sekä yhteinen raporttipohja, joka täytetään neljännesvuosittain. Sosiaalisen median onnistumisia kartoittava mittaristomme on päivitetty vuoden 2019 vaihteessa.

Onnistuimme lisäksi syksyllä kahdessa tärkeässä asiassa: ulkoasun yhtenäistämässä sekä vuorovaikutuksen ja sitouttavuuden lisäämisessä.

Väestöliiton somesisältöihin toi tunnistettavuutta syksyllä luotu, brändijohdonmukainen ja entistäkin yhtenäisempi visuaalinen ilme. Otimme uudet mallipohjat käyttöön koko henkilöstömme kesken pro-tason Canva-ohjelmalla. Käytämme Canvaa sisällöntuotannon apuna kaikissa sosiaalisen median kanavissamme.

Mittaamme osallistamista, vuorovaikutteisuutta ja sitouttavuutta aiempaa tarkemmin erilaisten suhdelukujen avulla. Näin saamme entistä paremmin selville, keitä aktiiviset asiakkaamme ovat ja millaisista sisällöistä he ovat kiinnostuneita. Tarkastelemme käyttäytymisessä muun muassa sitä, millä tavoin ihmiset sitoutuvat YouTube-videoihimme.

Sosiaalisessa mediassamme oli runsaasti osallistamista, vuorovaikutteisuutta ja sitouttavuutta syksyn aikana. Tuotimme Instagramissa sisältöä yhdessä muun muassa Yleisradion tuottaja Laura Vehkaojan, yhteistyökumppanimme Repo Workin sekä nuorisotyöryhmän kanssa.

Saimme myös syksyn 2019 aikana 1 300 uutta seuraajaa LinkedIn-tilillemme, ja vuoden lopussa seuraajia olikin jo 3 000. Kahden suosituimman Facebook-sivumme, Väestöliiton ja Vanhempien Väestöliiton, julkaisujen näytökerrat olivat yhteensä 2,28 miljoonaa. Sitoutumisia (klikkaukset, tykkäykset, jaot ja kommentit) saavutimme sivuilla yhteensä 91 500. Syksyn suosituin orgaaninen julkaisumme keräsi 2 555 reaktiota.

Twitter on kanavana liukunut yhä enemmän kärjistämisen sekä vastakkainasettelun suuntaan, minkä huomioimme myös viestinnässämme. Onnistuimme pysymään maltillisena ja perustelemaan omat näkökulmamme, emmekä ajautuneet kiistoihin, vaan sävyimme pysyi myönteisenä silloinkin, kun mainettamme pyrittiin vahingoittamaan. Henkilölähettiläidemme rooli korostuu entisestään, myös näissä hankalissa viestintätilanteissa. Väestöliiton Twitteriä seurasi vuoden lopussa 10 735 henkilöä, ja twiittimme keräsivät yhteensä 786 900 näytökertaa.

Nuorten Väestöliiton ”Mun valinta” -kampanja ja LOS-viestintäverkoston yhteistyökampanja ”Lapsen oikeuksien viikko” onnistuivat syksyllä hyvin sosiaalisissa medioissamme, erityisesti Facebookissa ja Instagramissa.

Sekä media, kanavien yleisö että omat asiantuntijamme lähtivät aktiivisesti mukaan kampanjoihin. Yle teki Mun valinta -kampanjasta tv-uutisen, joka toi kampanjalle hyvin näkyvyyttä. Uhanalaiset seksuaalioikeudet -kampanja näkyi Twitterissä ja Instagramin tarinoissa. Lisäksi asiantuntijamme kertoivat videolla omat joulutervehdyksensä Instagramin ja Facebookin tarinoissa julkaistussa joulukalenterissa.

Väestöliiton sosiaalisen median tunnuslukuja 2019:

Väestöliiton Facebook: 11 600 seuraajaa

Väestöliiton ja Vanhempien Väestöliiton Facebook: 2,28 miljoonaa julkaisujen näyttökertaa, julkaisujen sitouttavuus 91 500

Twitter: 10 735 seuraajaa, 786 900 twiittien näyttökertaa

LinkedIn: 3 000 seuraajaa, 77 800 julkaisujen näyttökertaa

Instagram: 4 100 seuraajaa, sitoutumisen keskiarvo 93

YouTube-kanava: 1 400 tilaajaa, 588 000 katseluminuuttia

Väestöliiton henkilöstön viestintäosaamista vahvistettiin vuoden 2019 aikana, ja viestintätoimiamme ja -rakenteitamme kehitettiin edelleen vahvasti. Viestintäryhmämme kokoonpano uusittiin ja sen tehtäviä muokattiin. Ryhmä siirtyi myös tiedonvaihtoorumista enemmän viestintää kehittäväksi ja arvioivaksi foorumiksi. Ryhmä kokoontui säännöllisesti ja valmisti koko henkilökunnalle tarkoitettuja viestintäaamuja, joissa keskusteltiin erityisesti somekanavista, niiden tavoitteista ja niissä toimimisesta. Viestintäaamuja järjestettiin keväällä kaksi kappaletta. Sosiaalisessa mediassa toimimista varten laadittiin myös ohjeet, jotka neuvovat käyttäytymisestä sosiaalisessa mediassa. Myös viestintämme prosessikuvaus uusittiin.

Talon sisäisen viestintäkoulutuksen merkitys korostui vuonna 2019 uusien työkalujen käyttöönoton ja vanhojen työkalujen päivittämisen myötä. Koulutimme eri projektien asiantuntijoita ryhminä ja yksilöinä muun muassa mainonnasta sosiaalisessa mediassa, Canvan ja raportti-pohjan käytöstä, some-ryhmien perustamisesta ja ylläpitämisestä, somekanavien analytiikasta sekä sosiaalisessa mediassa kampanjoinnista.

TWITTER
10 735
seuraajaa

LINKEDIN
2 000 uutta
seuraajaa

YOUTUBE-KANAVA
1 400
tilaajaa

INSTAGRAM
4 100
seuraajaa

Opastimme myös yksittäisiä tiimejä ja työntekijöitä sosiaalisen median mainontatyökalujen ja -kampanjoiden sekä teknisten ja sisällöllisten uudistusten ja ominaisuuksien hallitsemisessa. Henkilöstöämme koulutettiin syksyllä myös Webropolin käytöstä, palvelumuotoilusta sekä LinkedInin ja Google Analyticsin käytöstä.

Väestöliiton sisäiset aamukahvitilaisuudet järjestettiin kerran kuukaudessa. Tilaisuudet toimivat talossa tehtyjen muutosten sekä eri hankkeiden esittelyfoorumeina. Viikko- viestimme ilmestyi kerran viikossa, ja intramme toimii keskeisenä sisäisen viestinnän kanavana.

Viestintäryhmämme kokoontui säännöllisesti ja valmisti koko henkilökunnalle tarkoitettuja viestintäkoulutuksia sekä arvioi koko Väestöliiton viestintää, sen kanavia ja onnistumisia. Korkeakouluharjoittelija työskenteli viestinnässämme sekä keväällä että syksyllä kolmen kuukauden ajan.

Hyvä kysymys - verkkopalvelu

Hyvä kysymys -verkkopalvelumme kehitys ja palvelun lopullinen käyttöönotto olivat yksiä toimintamme kärkihankkeita vuonna 2019. Hyvä kysymys -verkkopalvelu oli alkuvuoden aikana käytössä loppukäyttäjille ja kumppani-organisaatioille kehitysversiona. Tarkoituksenamme oli kuitenkin saattaa palvelun tekninen kehitys päätökseen kevään aikana ja siirtä palvelun ylläpitoon. Tekninen kehitys jatkuikin suunnitellusti, mutta vei enemmän aikaa kuin oli alun perin suunniteltu. Palvelun kehittämisessä keskityttiinkin löydettyjen virheiden korjaamiseen, dokumentaatioon ja testaamiseen. Loppu- testaus saatettiin sisältötyyppien osalta päätökseen syksyn aikana, tuotantoversioon siirryttiin 18.12.2019 ja beta-leima poistettiin tällöin sivustolta.

Sunnittelimme ja jatkoimme Hyvä kysymys -alustan markkinointia koko vuoden ajan Taivas Oy:n kanssa. Suunnittelimme yhteistyössä esimerkiksi radiokampanjan käsi- kirjoituksen, kilpailutuksen sekä bannerimainonnan. Käynnistimme myös vuoden alussa joka kuukausi toteutuvan Hyvä kysymys-verkkopalvelun hakukonemarkkinoinnin Tulos Oy:n kanssa. Hyödynsimme myös uutiskirjemainontaa sekä some- kampanjaa Hyvä kysymys -verkkopalvelun markkinoinnissa. Kampanja näkyi Väestöliiton eri some-kanavissa, kuten Facebookissa ja Instagramissa.

Esittelimme Hyvä kysymys -verkkopalvelua sidosryhmille kevään aikana Educa-messuilla, Terveysterveystapahtumilla sekä DigiAgeTalkissa. Käynnistimme kevään aikana myös Hyvä kysymys -viestinnän uutiskirjeidemme kautta. Uutiskirjeet käynnistivät myös aktiiviset materiaali- ja neuvolapalvelut, koulu- terveydenhoitajille sekä nuorisotaloihin. Lisäksi markkinoimme Hyvä kysymys - verkkopalvelua sidosryhmille syksyn aikana SOSTEtalk!-issa, Valtakunnallisilla Lasten- suojelupäivillä, Valtakunnallisilla Neuvola- päivillä sekä Parisuhdepäivillä.

Saimme Yleltä hyväksynnän Hyvä kysymys- verkkopalvelun esittelyvideon ajamiseen yhteiskunnallisen kampanjan puitteissa.

Tämän toteutus siirtyi yhdessä radio-kampanjan kanssa alkuvuoteen 2020. Järjestimme Hyvä kysymys-verkkopalvelun käyttöönoton koulutuksia kumppanijärjestöille keväällä kymmenen kappaletta ja omalle henkilöstöllemme kaksi kappaletta. Tämän lisäksi tarjosimme pääkäyttäjille viikoittaisia käyttötukiklinikoita. Päivitimme palvelun käyttöohjeet, ja tuotimme sähköisiä koulutusmateriaaleja pääkäyttäjien tarpeisiin.

Hyvä kysymys-verkkopalvelun ensimmäisen vuoden tulokset ovat erittäin lupaavia, sillä saavutimme jopa 500 541 uutta käyttäjää ja 776 810 istuntoa.

Jatkoimme Hyvä kysymys –verkkopalvelun juurruttamistoimenpiteitä kevään aikana järjestämällä yhteistyötapaamisia joka kuukausi sekä esittelemällä palvelua erilaisissa sidosryhmätapaamisissa, kuten Lastensuojelun Keskusliiton Perheet keskiöön-, sosiaali- ja terveysministeriön Terveiden ja hyvinvoinnin digipalvelut-, Digiarkeen neuvottelukunnan ja SoteDigin tilaisuuksissa. Järjestimme Hyvä kysymys-verkkopalvelun käyttöönoton koulutuksia kumppanijärjestöille ja omalle henkilöstöllemme syksyllä 15 kappaletta.

500 541

uutta käyttäjää

776 810

verkkosivustuntoa

Joutuimme vähentämään yhteistyötapaamisia syksyn aikana teknisen kehittämisen haasteellisuuden takia. Emme ottaneet uusia kumppaneita syksyn aikana mukaan, ja vuoden lopussa yhteistyökumppaneinamme oli 36 järjestöä. Esittelimme hanketta kuitenkin erilaisissa digikehittämisen verkostoissa, kuten Lastensuojelun Keskusliiton Perheet keskiöön-, SOSTE:n Järjestö 2.0- sekä sosiaali- ja terveysministeriön Terveiden ja hyvinvoinnin digipalvelut -tilaisuuksissa.

Voiko

pettämisen

antaa anteeksi?

Väestöliiton

HALLINNON KEHITTÄMINEN JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Liiton yleishallinto-, talous- ja henkilöstöasiat hoidetaan talous- ja hallintopalveluissa. Hallinto- ja tukipalvelumme palvelevat myös Väestöliitto-konsernin yhtiöitä. Niille tehtävä työ laskutetaan konsernilaskutusperiaatteiden mukaisesti.

Henkilöstön hyvinvointi oli yksi vuoden 2019 pääprioriteeteistamme. Ryhdyimme edistämään työhyvinvointia pitämällä työhyvinvoinnin aamupäivän, jossa keskustelimme ja pohdimme henkilöstön kanssa, miten edistämme työhyvinvointia. Liittoon perustettiin myös työhyvinvoinnin ryhmä, joka laati työhyvinvoinnin suunnitelman, toiminnallisia tavoitteita sekä työhyvinvointia kehittäviä toimintoja.

Lisäksi kehitimme henkilöstöhallintoamme systemaatisemmaksi siten, että mittasimme henkilöstön hyvinvointia erilaisilla mittareilla. Otimme käyttöön muun muassa Pulssi-kyselyt työterveyspalveluiden kautta. Voimme näillä kyselyillä seurata työhyvinvointia ja sen kehitystä lyhyellä aikavälillä. Laadimme myös henkilöstötilinpäätöksen, joka antaa kattavan kuvan henkilöstöstä ja sen tilasta vuonna 2019 (Liite 2).

Talouden tasapaino oli edelleen keskeinen tavoite, joka ohjasi taloutemme suunnittelua. Kehitimme tämän tavoitteen tueksi esimerkiksi useampivuotista talousarviosuunnittelun mallia sekä systematisoimme rahoitushakuja yhä enemmän.

Jatkoimme vuonna 2019 liiton ja konsernin toiminnan tehostamista sekä toimintatapojemme uudistamista kehittämishankkeilla talous- ja hallintopalveluissa. Valmistelimme muun muassa siirtymistä sähköiseen taloudenhallinnan järjestelmään sekä kehitimme ja tehostimme sähköisen HR-järjestelmän käyttöä. Valmistauduimme myös siirtymään paperittomaan talous- ja HR-toimintaan.

Konsernin tasolla laadittiin Väestöliiton hyvä hallintotapa, eli liittomme hyvän hallinnon linjaukset. Organisaatio-, talous- ja hallinto-prosessit sekä konserniyhtiöiden tukipalveluiden laskentaperiaatteet ja henkilöstöpoliittiset linjaukset sisältävää kokonaisuutta myös selkeytettiin. Valmistelimme lisäksi siirtymistä sähköiseen taloushallinnan järjestelmään, joka lisää ja vahvistaa vuonna 2018 aloitettua sisäisen tarkastuksen kehittämistä.

Jatkoimme vuonna 2019 varainhankinnan kehittämistä. Hallituksemme oli linjannut, että vuonna 2019 varainhankinnan keskiössä on liiton yhtiön toiminta. Yhtiön tehtävänä on tuottaa varoja liiton yleishyödylliseen toimintaan.

Myös Väestöliiton nuorten työryhmä jatkoi toimintaansa aktiivisena. Työryhmä on osallistunut järjestön suunnittelutyöhön ja on toteuttanut esimerkiksi useita kampanjoita mielipiteiden ja some-viestinnän avulla.

Väestöliitto- konsernin talous

Väestöliitto ry on konsernin emoyhteisö, jonka tytäryhtiöitä ovat Väestöliiton Terapia- ja kotipalvelut Oy ja Kiinteistö Oy Kalevanpoika. Väestöliitto omistaa molemmat tytäryhtiöt kokonaan.

Väestöliitto ry:n vuoden 2019 tilinpäätöksen tuloslaskelma osoittaa alijäämää - 303 723 euroa (v. 2018; - 308 789 €), ja taseen loppusumma on 5 164 635 euroa (v. 2018; 5 195 599 €). Toimintamme tuotot olivat 4 280 608 euroa (v. 2018; 4 623 074 €), kulut ilman poistoja 4 546 281 euroa (v. 2018; 4 923 054 €) ja poistot 38 050 euroa (v. 2018; 8 810 €).

Saamamme sosiaali- ja terveysministeriön avustusosasto STEA:n yleisavustus oli 879 552 euroa (v. 2018; 892 000 €). Emme nostaneet STEA:n investointiavustuksesta avustusta vuonna 2019 (v. 2018; 164 000 €), sillä investoinnin käyttöönotto siirtyi loppuvuoteen 2019. Toteutamme investointiin liittyvät loppuvaiheen työt vuoden 2020 aikana. Investointiavustus on myönnetty NGO Digi - palvelualustan toteutukseen. Väestöliiton omavastuuosuus investoinnista on 30 %.

Toimintamme tuotot vuonna 2019 olivat

4 280 608 €

Väestöliitto saa merkittävän osan tuotoistaan, 64 % (v. 2018; 66 %), STEA:n myöntäminä avustuksina. Omien tuottojemme osuus oli 4 % (v. 2018; 3 %), valtion avustusten 19 % (v. 2018; 12 %), muiden avustusten 11 % (v. 2018; 16 %) ja rahoitusjäämän osuus oli -2,0 % (v. 2018; -0,02 %). Väestöliitto ry:n budjetoitu tulos oli alijäämäinen (-128 488 €). Toteutunut toiminnallinen tuloksemme oli budjetoitua parempi (+24 765 €). Tulokseen vaikutti negatiivisesti tytäryhtiön osakkeiden arvonalennus (-200 000 €).

Ilman tätä alennusta toiminnallinen tuloksemme olisi ollut -103 723 euroa. Ilman osakkeiden arvonlennusta toiminnallisen tuloksemme tuloskehityksellä on hyvä suunta, jota tavoitellaan edelleen liiton talouden tervehdyttämistoimenpiteillä. Hallinto- ja talousosastomme toimintojen kehitystyö jatkuu myös alkaneella vuodella.

Väestöliitto-konsernin tulos oli -224 553 euroa (v. 2018; -196 019 €). Tuloksen alijäämäisyys johtuu Väestöliitto ry:n ja Väestöliiton Terapia- ja kotipalvelut Oy:n negatiivisista tuloksista. Väestöliitto ry:n puolella jo aiemmin toteutetut toimenpiteet vaikuttivat toiminnallisen tuloksen paranemiseen, mutta Väestöliiton Terapia- ja kotipalvelut Oy:n osalta tilikauden aikana tehdyt satsaukset toiminnan kehittämiseen kasvattivat yhtiön tappiollisuutta liikevaihdon positiivisesta kehityksestä huolimatta. Kiinteistö Oy Kalevanpojan tulos oli positiivinen. Konsernin rahavarat vähenivät edellisestä vuodesta 162 289 euroa ja olivat vuoden lopussa 829 920 euroa.

Koronavirukseen (COVID-19) liittyvien riskien vaikutukset Väestöliiton Terapia- ja kotipalvelut Oy:n toimintaan

Osaakeyhtiön hallitus on arvioinut vuoden 2020 alussa puhjenneen ja nopeasti levinneen virusepidemian vaikutuksia yhtiön markkinaympäristöön, työntekijöihin ja liiketoimintaan. Virusepidemian seurauksena terapiapalveluiden, erityisesti lapsiperheiden kotihoidon, kysyntä on heikentynyt selvästi maaliskuusta 2020 lähtien.

Epidemian taloudelliset kokonais-vaikutukset yhtiön toimintaan riippuvat epidemian laajuudesta ja kestosta, eikä niitä ei ole mahdollista tässä vaiheessa tarkasti arvioida. Osaakeyhtiön hallitus ja johto seuraavat tarkasti virustilanteen kehittymistä ja päivittävät arviotaan epidemian vaikutuksista tilanteen edetessä.

Väestöliiton

NUORTEN JA NUORTEN AIKUISTEN HYVINVOINTI

Nuorten toimintomme palvelevat nuoria ja nuoria aikuisia antamalla neuvontaa ja tukea verkossa matalan kynnyksen chat-palvelujen, tietoaisteistojen, verkko-kurssien sekä kysymys-vastaus-palstan avulla. Pääasiallisia tiedon jakamisen kanaviamme ovat olleet Hyvä kysymys - verkkopalvelu, Väestöliiton verkkosivut, YouTube -kanavamme ja Instagram. Tavoitamme nuoria myös kampanjoilla.

Saavutimme verkkosivujemme kautta kohderyhmäämme laajasti: nuorten sivuilla oli vuonna 2019 yli 600 000 kävijää, ja nuorille pareille suunnatuilla sivuilla yli 385 000 kävijää. Rakensimme vuoden aikana linkityksiä Väestöliiton verkkosivuilta Väestöliiton uusiin aineistoihin Hyvä kysymys -palvelussa, ja ohjasimme asiakkaita niiden pariin. Nuorten Väestöliiton YouTube-kanavan videoita katsottiin 127 000 kertaa.

Teimme yhteistyötä videotuotannon suhteen esimerkiksi Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa. Teimme toimintamme kehittämiseksi yhteistyötä myös Aalto-yliopiston Digital Service Design -kurssin kanssa.

Ylläpidimme nuorille ja nuorille aikuisille neuvontachattia sekä Nuoruuden ihmissuhteet- ja Et Ole Yksin -hankkeiden puitteissa yhteensä 684 tuntia. Laajensimme nuorten seksuaalineuvontachatin aukioloa vuonna 2019, ja chat-päivystys oli auki nyt neljänä päivänä viikossa. Nuoret voivat ottaa verkon kautta yhteyttä asiantuntijaamme keskustellakseen hänen kanssaan ihmissuhteisiin ja seksuaalisuuteen liittyvistä kysymyksissä. Chatin suosion vuoksi kaksi työntekijäämme on samaan aikaan keskustelemassa nuorten kanssa. Pidimme myös nuorille aikuisille päivystyschattia parisuhteen tueksi.

Chatteihin tuli yhteensä yli 3 500 keskustelupyyntöä. Kykenimme neuvontachattien osalta vastaamaan 81 prosenttiin pyynnöistä vuonna 2019. Keskustelupyyntöjä tuli siis yhteensä yli 3 516, joista pystyimme vastaamaan 2 857 pyyntöön.

Seksuaalineuvontachatissa nuoria mietityttäviä teemoja olivat itsetyydytys, seksitaudit, ehkäisy, seksi, penis ja seurustelu. Kysymykset siitä, onko jokin seksuaalinen toiminta tai ajatus hyväksyttävää ja normaalia olivat yleisiä chatissa. Voimme tarvittaessa jatkaa chatissa aloitettua keskustelua asiakkaan kanssa myöhemmin sovittuna aikana kutsuchatissa.

Nuorten aikuisten päivystyschatin teemat liittyivät muun muassa eroon, suhteen ylläpitoon ja suhteessa ilmeneviin vaikeisiin tunteisiin. Tarjosimme lisäksi nuorille ja nuorille aikuisille ajanvarauschatteja parisuhteeseen ja seksuaalisuuteen liittyen. Teemoina näissä keskusteluissa olivat esimerkiksi seksuaalisuus, eropohdinnat ja mielenterveysongelmien sekä addiktoiden vaikutukset suhteisiin. Yhteensä toteutettiin 105 ajanvarausaikaa.

Ihmissuhteisiin ja seksuaalisuuteen liittyvää tukea ja tietoa nuorille ja nuorille aikuisille.

Nuorten verkkosivuilla oli yli 600 000 kävijää.

Nuorten chateissa oli yli 3 500 keskustelupyyntöä.

Poikien Puhelimessa vastattiin noin 14 000 puheluun ja chatin keskustelupyyntöön.

Poikien Puhelimen YouTube- videoita katsottiin noin 450 000 kertaa.

Urheiluharrastuksissa tapahtunut seksuaalinen häirintä ja epäasiallinen käytös olivat esillä julkisessa keskustelussa ja mediassa vuonna 2019. Et ole yksin -hanke toimii nuorten harrastajien ja heidän vanhempiansa tukena sekä vaikuttaa tiiviissä yhteistyössä suomalaisen urheilun kanssa, edistään häirinnän ja epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisyä urheilussa.

Et ole yksin -palvelussa apua jatukea saa sekä puhelimen että chatin kautta, ja päivystystunteja matalan kynnyksen palvelulle kertyi yhteensä 588 tuntia vuonna 2019.

Olemme osallistuneet aktiivisesti aiheita koskevaan keskusteluun sekä tarjonneet palveluitamme ja asiantuntijuuttamme aiheesta. Hankkeemme herätti kiinnostusta myös kansainvälisesti, Väestöliitto osallistui Helsingissä pidettyyn ”Expert Conference on Sexual Violence against Women and Children in Sports” -tilaisuuteen sekä Euroopan komission järjestämään, urheilun integriteetin asiantuntijaryhmän tapaamiseen kesäkuussa.

Väestöliiton Kumita-hanke toteutui myös vuonna 2019, ja kaikki Suomen kahdeksaluokkalaiset saivat kondomin, tietoa aiheesta sekä vanhemmille suunnattua tietoa nuorten seksuaalikasvatuksen tukemisesta hankkeemme kautta. Nuorille tarjottiin kampanjassamme myös tietoa C-hepatiitista ja tuotamme verkkosisältöjä ja tietoa nuorille kondomin käytöstä. Kumita-hanketta rahoittaa sosiaali- ja terveysministeriö.

Opetushallituksen rahoittama TUTKA-hanke käynnistyi vuonna 2019. Toteutamme hankkeen yhteistyössä Lahden ammatti-korkeakoulun ja Lahden kaupungin seudullisen kehittämisen yksikön kanssa. Luomme hankkeessa kouluihin ja oppilaitoksiin yhdenmukaiset turvallisuus-suunnitelmat sekä vahvistamme opetus- ja oppilashuoltohenkilöstön tietoperustaa seksuaalisen häirinnän sekä väkivallan ennaltaehkäisyssä.

Tuotimme vuonna 2019 myös Puolustusvoimien tilauksesta videokäsi-kirjoituksen, jonka teemana oli nuorten ihmissuhdetaitojen tukeminen. Käsikirjoitustilaus liittyi varusmieskoulutuksen uudistukseen sekä aiempina vuosina tekemäämme yhteistyöhön Puolustusvoimien kanssa.

Poikien Puhelin on alle 20-vuotiaille pojille ja nuorille miehille tarkoitettu matalan kynnyksen palvelu, johon kuuluu puhelinpäivystystä joka arkipäivä kello 13–18 ilmaisnumerossa 0800 94884, arki-iltapäivisin toimiva chat sekä YouTube-kanava.

Vuonna 2019 Poikien Puhelimen soittoyritysten määrä laski vajaalla kolmanneksella ja vastattujen puhelujen määrä (11 652) vajaalla viidenneksellä verrattuna vuoteen 2018. Pystyimme vastaamaan palvelun aukioloaikoina tulleista soitoista noin 58 prosenttiin.

Chatissa käymiemme keskustelujen määrä (2 263) nousi kuitenkin jälleen uusiin ennätyslukemiin. Suosituimpia aiheita ovat edelleen kehon kehitys, seksuaalisuus, seurustelu- ja kaverisuhteet, koulunkäynti sekä vapaa-aikaan liittyvät kysymykset.

Poikien Puhelimen YouTube-kanavalla julkaistiin vuoden aikana 74 uutta videota. Kanavan vanhimpia tuotoksia on vähitellen poistettu, ja uudet videot ovat yleisön pyynnöstä hieman pidempiä.

Kanavan ennakkomoderoidulle kommenttikentälle tulee videoita koskevien kommenttien lisäksi yhä enemmän kysymyksiä, joihin työntekijämme vastaavat. Yhteensä videoiden kommenttikenttiin tuli 2 046 postausta vuonna 2019.

Poikien Puhelin aloitti kesällä 2019 pelien striimauksen Twitch-palvelussa, tarkoituksenaan tavoittaa kohderyhmäänsä ja mainostaa päivystys-palveluitaan uudella, kohderyhmän suosimalla alustalla. Vuoden aikana toteutettiin yhteensä 14 striimiä, joita on katsottu yhteensä 1 035 kertaa.

Poikien Puhelin otti syksyllä markkinoinnissaan käyttöön täysin uudistetut julisteet ja palvelukortit. Materiaalia lähetettiin erityisesti ammattioppilaitoksiin ja nuorisotaloihin.

Materiaaleissa esiintyvät, palvelun erilaisia soittajatyyppejä kuvaavat hahmot tulevat näkymään vuoden 2020 alusta alkaen YouTube-kanavan uusissa animaatioissa.

Vuoden 2019 aikana Poikien Puhelin on ollut esillä muun muassa MTV3:n Huomenta Suomessa sekä opiskelija- ja ammattilaistapahtumissa.

Aalto-yliopiston elokuvakoulun joulukuussa järjestetyssä syysnäytöksessä esitettiin ensimmäistä kertaa dokumenttielokuvaa opiskelevan Laura Rantasen elokuva ”Poikien Puhelin”. Elokuva kutsuu pohtimaan Poikien Puhelimesta usein käsiteltyjä teemoja, kuten kaverisuhteita, hyvinvointia, vihapuhetta ja itsevarmuutta. Dokumentissa käydyt monologit perustuvat Poikien Puhelimesta sekä ohjaajan ja työntekijöiden välillä käytyihin keskusteluihin.

PERHEIDEN JA LASTEN HYVÄKSI

Tarjoamme pienten lasten vanhemmille palvelupaletin, joka koostuu verkkopalveluista, puhelinneuvonnasta ja tiedontuotannosta. Avasimme pienten lasten vanhemmille uuden Perhepulma-chatin, jossa ammattilaisemme on päivystänyt keväästä lähtien viitenä päivänä viikossa ja kaksi tuntia päivässä. Vanhemmille suunnattu Parisuhdepuhelimemme päivysti alkuvuonna kaksi tuntia viikossa, loppuvuonna neljä tuntia viikossa. Palvelimme maahanmuuttaja-taustaisia vanhempia suomen-, englannin- ja venäjänkielisellä puhelinpalvelulla, johon voi jättää soittopyynnön. Palvelimme vanhemmuudessa tai parisuhteissa haasteita kokevia myös ajanvarauschateilla. Kokeilimme myös vuoden aikana ryhmächattien järjestämistä.

Asiantuntijamme tapasivat maahanmuuttaja-vanhempia vierailemalla muiden järjestöjen ryhmätoiminnassa. Tuotimme tietoa videoina, verkkokursseina ja tietoartikkeleina. Uusia verkkokurssejamme olivat ”Monikielisyys ja puheen kehitys”, ”Kannustavan kasvatuksen verkkokurssi” (yhteistyössä Lastensuojelun Keskusliiton ja Ensi- ja turvakotien liiton kanssa) ja ruotsinkielinen versio kurssista ”Emotionellt fokuserad parrelationskurs”.

Tuotimme myös monikielisen uhmaiän tilanteisiin pureutuvan verkkokurssin. Tunnekeskeinen parisuhdekurssimme on ollut yksi Väestöliiton suosituimpia verkkoaineistoja. Kurssin aineistoilla on ollut lähes 35 000 yksittäistä uutta käyttäjää. Verkkopalvelumme toteutettiin vuonna 2019 kokeiluversiona avoinna olleella Hyvä kysymys -alustalla.

Tuotimme tukea teinien vanhemmille verkon kautta esimerkiksi videoiden, artikkelien ja testien avulla sekä tarjoamalla chat-palvelua. Avasimme myös Facebookiin moderoidun Urpot-ryhmän joka on saanut runsaasti jäseniä.

Tarjosimme isovanhemmille neuvontapuhelinpalvelua, asiakasvastaanottoja sekä kasvokkaista ryhmätoimintaa. Teimme myös yhdessä isovanhempien kanssa kymmenen videota isovanhemmudesta.

Tuimme maahan muuttaneiden vanhemmuutta vuonna 2019 kasvokkaisella asiakasneuvonnalla, puhelinneuvonnalla sekä vierailemalla maahanmuuttajien ryhmätapaamisissa kumppanijärjestöissä. Tuotimme myös videoaineistoja useilla eri kielillä. Käännätimme esimerkiksi lapsen monikieliseen kehitykseen opastusta antavan, kymmenen videon Lapsi oppii -sarjan uusille kielille. Tuotimme uhmaa käsittelevän, videopohjaisen verkkokurssin nyt suomen lisäksi myös englanniksi, somaliaksi, ranskaksi ja arabiaksi.

Kehitimme lasten Kehotunnekasvatusta, eli lasten ikätasoista seksuaalikasvatusta, hankkeissa, joissa koulutimme varhaiskasvatuksen ammattilaisia sekä kehitimme työvälineitä ja toimintamalleja pienten lasten tasapainoisen ja turvallisen psykofyysisen kehityksen edistämiseksi. Tuotimme Lasten kehotunnekasvattaja -koulutuksia, työpajoja ja vanhempainiltoja Lapissa, pääkaupunkiseudulla ja Riihimäellä.

Kulunut vuosi oli haasteellinen vanhemmuuden palveluiden verkkotuotannon sekä toimintojen organisaation ja luonteen osalta. Toimintamuodoissamme tehtiin merkittäviä muutoksia ja keskityttiin aiempaa selkeämmin verkkotyöhön.

Maahanmuuttajaperheisiin kohdentuva työ integroitiin osaksi Kannustava vanhemmuus-toimintaamme. Parisuhdetyö jaettiin taas toisaalta osaksi nuorten toimintaa, ja toisaalta osaksi pienten lasten vanhemmuuden tuen toimintaa. Hyvä kysymys -alusta oli koekäytössä ja edellytti intensiivistä teknistä kehittämistä. Suurin osa tietoaaineistoista muokattiin ja siirrettiin uudelle alustalle. Palveluitamme markkinoitiin hillitysti, koska palveluiden tekninen kehittäminen oli vielä kesken. Tietoaaineistojen käyttäjämäärät notkahtivat siten jonkin verran verrattuna edelliseen vuoteen. Uusien verkkopalveluidemme, kuten chattien, käyttäjämäärät lähtivät nolasta, mutta kasvoivat hiljalleen vuoden mittaan.

Olemme jatkaneet aktiivista otettamme sosiaalisessa mediassa. Tuotimme päivityksiä useita kertoja viikossa. Vuoden lopussa Vanhempien Väestöliiton Facebook-sivulla oli 11 000 seuraajaa ja teini-ikäisten vanhemmille tarkoitetussa, suljetussa Urpot-ryhmässä yli 900 jäsentä. Vanhemmuuden läsnäolo somessa tavoitti Facebookin Twitterin näyttökertojen perusteella yhteensä 770 000 ihmistä. Verkkosivujen kautta tavoitimme yli 750 000 yksittäistä käyttäjää.

Palveluitamme ja tietosisältöjämme käyttäneet saivat tukea vanhemmuuteen sekä parisuhdekysymyksiin.

Saimme rajallisesti asiakaspalautteita toimintojen muutosten ja teknisen kehittämisen vuoksi niin sanotulla hymynaama-palautteella sekä palautekyselyllä. Kaikista palautetta antaneista 75 % oli kokenut saaneensa palvelusta apua tilanteeseensa. Parisuhdepuhelimien käyttäjien palautteiden keskiarvo oli 9,4 asteikolla 1-10, ja ajanvarauschateissa 4,5 asteikolla 1-5. Verkkopalvelumme ovat saaneet esimerkiksi seuraavanlaista positiivista palautetta: ”Oloni on selvästi vähemmän epätoivoinen kuin aamulla” ja ”Törmäsin aivan sattumalta tällaiseen palveluun. Erittäin hyvä, että tällaisia on olemassa, helppoja, hyvin matalan kynnyksen palveluja ilman pitkien aikojen odottamista.”

Saimme chat-palveluiden tekniikan osalta kommentteja, joiden pohjalta Hyvä kysymys -palvelua on kehitetty toimivammaksi. Osalle käyttäjistämme chat-pohjainen palvelu on uutta ja vaatii toteuttelua: ”Koin keskustelun hyväksi, vaikka toki vähän oudolta tuntui aluksi näin kirjoittamalla avata asioita.” Chat-palvelumme mahdollistaa kuitenkin kasvokkaista neuvontaa ja puhelinta paremmin nimettömyyden, matalan kynnyksen sekä julkisia palveluita täydentävän luonteen, johon palveluillamme pyrimme.

”Törmäsin aivan sattumalta tällaiseen palveluun. Erittäin hyvä, että tällaisia on olemassa, helppoja, hyvin matalan kynnyksen palveluja ilman pitkien aikojen odottamista.”

”Oloni on selvästi vähemmän epätoivoinen kuin aamulla”

Isovanhemmuuteen tukea antava Sukupolvien sopu -toiminta on saanut puhelinpalvelustaan, sähköpostineuvonnastaan ja kasvokkaisista tapaamisistaan runsaasti myönteistä palautetta. Sovittelutapaamisissa on käynyt eri sukupolvien edustajia etsimässä sopua yhteydenpitoonsa, ja tulehtuneita tilanteita on onnistuttu laukaisemaan. Ongelmia isovanhemmudessaan kokevien isovanhempien hyvinvointia tukeva ryhmä on myös palautteen perusteella saanut aikaan positiivisia tuloksia.

Annoimme palveluissamme henkilökohtaista neuvontaa ja apua kaikkiaan noin 900 vanhemmalle ja isovanhemmalle. Kohtasimme koulutuksissa, esitelmissä, vanhempainilloissa, messuilla ja tilaisuuksissa noin 19 500 henkilöä.

Tuotimme vanhemmille ja isovanhemmille suunnattuja tietoaaineistoja vuoden 2019 mittaan seuraavasti: 54 videota, 3 podcastia, 88 verkkoartikkelia, blogia tai lehtijuttua ja 6 verkkoluentoa. Asiantuntijoiden mediahaastattelut olivat keskeinen väylä levittää tietoa tarjotuista palveluista, ja niiden välityksellä ihmiset osaavat etsiä palveluitamme. Vanhemmuuden, isovanhemmuuden, monikulttuurisuuden ja lasten Kehotunnekasvatuksen asiantuntijamme antoivat vuoden aikana kaikkiaan 103 haastattelua tiedotusvälineille.

Yhteistyömme on ollut tiivistä myös erilaisten yhteistyöhankkeiden ja -tahojen kanssa. Olimme mukana Lastensuojelun Keskusliiton koordinoimassa Perheet keskiöön -hankkeessa. Kiinteässä yhteistyöverkostossa kumppanijärjestöjen kanssa ovat mukana Kirkkohallituksen LapsiArkki-toiminta, Familia, Supli, Adoptioperheet, Sateenkaariperheiden Perhesuhdekeskus, Yhden Vanhemman Perheiden Liitto, ADHD-liitto ja Martat.

#hyväkasvaa-yhteistyökampanja toteutettiin Lastensuojelun Keskusliiton, Ensi- ja turvakotien liiton ja Meidän Perhe -lehden kanssa lapset huomioivan kasvatuksen ja kannustavan vanhemmuuden edistämiseksi.

Muita yhteistyömme muotoja olivat muun muassa yhteiset Facebook-julkaisut ADHD-liiton kanssa, videot Marttojen kanssa,

toistemme palvelujen markkinointi some-kanavillamme sekä yhteisten palvelujen ja tietosisältöjen suunnittelu Hyvä kysymys -alustalle. Lasten Kehotunnekasvatuksessa tehtiin yhteistyötä esimerkiksi Helsingin ja Riihimäen kaupunkien, HUS:in lasten oikeuspsykologian yksikön, THL:n sekä YLE:n Pikku Kakkosen kanssa.

Olimme mukana Educa-messuilla, Neuvolapäivillä ja Parisuhdepäivillä, joilla toimimme näkyvyyttä organisatiollemme ja palveluillemme. Kommentoimme lisäksi kansallista mielenterveysstrategiaa ja itsemurhien ehkäisyohjelmaa vanhemmuuden näkökulmasta. Olimme kuultavana eduskunnan lakivaliokunnassa raiskauksen määritelmän suostumus-perustaisuuteen liittyvästä kansalaissalotteesta.

Monimuotoinen

TYÖELÄMÄ JA PERHEET

Työn ja perheen yhteensovittaminen on tärkeä osa Väestöliiton perhelähtöistä työtä. Myönsimme Perheystävällinen työpaikka -ohjelmassa tunnuksia vuonna 2019 yhteensä kaksi kappaletta. Perheystävällinen työpaikka -ohjelma siirtyi Väestöliitto ry:stä Väestöliiton Terapia ja kotipalvelut Oy:n puolelle 1.1.2019 alkaen, mutta tunnuksen myöntäminen tapahtuu liiton toimesta.

Jatkoimme perheen ja työn yhteensovittamisen työtä uuden kehittämissankkeen avulla, jonka rahoittajana toimii Työsuojelurahasto. Keräämme hankkeessa tutkimusnäyttöä isien perhevapaiden käyttöä mahdollistavista ja estävistä tekijöistä eri alojen organisaatioissa. Hanke on viestinnällinen tutkimus- ja kehittämissanke. Mukana hankkeessa ovat Deloitte, Lahti Energia ja Kela.

Yhteistyökumppaneinamme toimivat Repo Work, Ekvalita, Feelback, Hanken ja Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu. Kehittämistyömme on saavuttanut laajaa kiinnostusta sekä toteuttajaorganisaatioiden taholta että julkisuudessa. Aiheesta on julkaistu kymmeniä artikkeleita sekä painetussa että digitaalisessa mediassa.

Harjoitimme maahanmuuttajien mentorointitoimintaa Matkalla työelämään -hankkeessa pitkään, lähinnä perhesyistä, työelämästä poissa olleille sekä Womento-mentoroinnissa korkeasti koulutetuille naisille. Työllistyminen on keskeistä maahanmuuttaneiden kotoutumisessa, ja maahanmuuttaneiden työllistymisen edistäminen vahvistaa moniarvoista, monikulttuurista ja yhdenvertaista yhteiskuntaa.

Womento-mentoroinnissa suomalaistaustainen, vapaaehtoinen mentori tukee ulkomaalaistaustaista, työelämäänsä tai omalle alalle pyrkivää henkilöä. Mentoroinnissamme oli vuoden 2019 aikana mukana 72 ulkomailta Suomeen muuttanutta naista tai miestä. Mentoroinnin tulokset olivat erinomaisia: mentoroinnin loppuun saattaneista 75 % oli päässyt töihin, oman alan harjoitteluun tai koulutukseen. Noin 30 % oli työllistynyt.

Toiminnastamme on kerätty seuranta- ja palautetietoa systemaattisesti. Spontaanit palautteet osallistujilta kertovat toiminnan tarpeellisuudesta: ”Yksi sanoi yhtä ja toinen toista. En yhtään ymmärtänyt, miten hakea töitä ja millä tavalla. Nyt se on selvää minulle, minun pitää vain työllistyä.”

Monikulttuurisuuden asiantuntijamme ovat myös toimineet asiantuntijoina antamalla media-haastatteluja sekä kirjoittamalla artikkeleita ja lausuntoja. Pohjustimme muun muassa eduskunnalle tehdyn, tyttöjen sukuelinten silpomiseen liittyvään kansalaisaloitteeseen liittyvän lausunnon.

”Yksi sanoi yhtä ja toinen toista. En yhtään ymmärtänyt, miten hakea töitä ja millä tavalla. Nyt se on selvää minulle, minun pitää vain työllistyä.”

SEKSUAALITERVEYTTÄ JA - OIKEUKSIA MAAILMANLAAJUISESTI

Kansainvälisen toimintamme kehitysyhteistyöhankkeet keskittyvät seksuaalioikeuksien edistämiseen, ja jatkoimmekin tätä työtä vuonna 2019 sekä Väestöliiton omilla hankkeilla että yhteistyöhankkeilla muiden järjestöjen kanssa.

Edistimme Malawissa tyttöjen seksuaaliterveyttä sekä koulunkäyntiä muun muassa kehittämällä turvallista ja seksuaalikasvatusmyönteistä kouluympäristöä sekä vahvistamalla tyttöjen perheiden toimeentulomahdollisuuksia. Vuonna 2019 käynnistettiin myös uusi hanke, jonka myötä vahvistamme vammaisten ihmisten seksuaalioikeuksia Afganistanissa, Tadzikistanissa ja Nepalissa. Osallistuimme myös Kynnys ry:n Keski-Aasian työhön kouluttamalla vammaisten naisten verkostoa seksuaalikasvatuksesta. Lisäksi yhteistyömme Marttojen Kamerun-hankkeessa käynnistyi, ja koulutimme hankkeen kamerunilaisia kumppaneita seksuaalikasvatuksen perusteista.

LUOTETTAVAA JA TUTKITTUA TIETOA

Väestöntutkimuslaitos tuottaa ajankohtaista ja soveltavaa tietoa syntyvyydestä, väestönkehityksestä, perheistä ja pareista Suomessa, Euroopassa ja maailmalla. Toukokuussa tutkimusstrategiaamme tarkastettiin, ja uusiksi painopisteiksi hyväksyttiin syntyvyys ja väestönmuutos, perheiden hyvinvointi sekä sukupolvien väliset suhteet.

Syntyvyys ja väestönmuutos

Tutkijamme olivat läpi vuoden näkyvästi esillä syntyvyyden laskua koskevissa keskusteluissa, ja valmistelimme politiikkasuosituksia. Meiltä pyydettiin muistiota tai luentoja muun muassa hallituksen talousneuvostolle, eduskunnan tulevaisuusvaliokunnalle, Eläketurvakeskuksen eläkepäiville ja Tilastokeskukselle.

Tutkimuslaitoksemme vastaa Väestöliiton uuden väestöpoliittisen ohjelman toteuttamisesta vuosien 2018–2020 aikana. Työskentelymme koostuu yleisölle avoimesta keskusteluserjasta sekä loppuraportista, jossa esitetään asiantuntijoiden näkemyksiä väestöllisistä aiheista ja suosituksiamme väestöpolitiikasta. Ohjelman ja keskusteluserjan teemoina on perinteisiä väestöpoliittisia aiheita, kuten syntyvyys ja muuttoliike sekä uusia, väestöä kuvaavia trendejä, kuten kaupungistuminen ja kestävä kehitys. Toteutimme Väestöpolitiikka Nyt -keskusteluserjan yhdessä Työeläkevakuuttajat ry:n ja Helsingin Sanomien kanssa. Väestöpoliittisen keskusteluserjan aiheita olivat ”Ytimessä perhe” (2.4. Oodi), ”Uppoaako Suomi? Ekologisen sosiaalisen ja taloudellisen kestävyys tasapainoa etsimässä” (10.6. Tiedekulma), ”Euroopan Japani – Kestävästi ikääntyvä Suomi” (6.11. Balderin Sali) sekä European Solutions to Immigration and Asylum Policies: Finland's Role -paneelikeskustelu yhteistyössä MEDAM-hankkeen kanssa Turun Eurooppa-foorumilla (31.8. Turun pääkirjasto).

Suunnittelimme Generations and Gender Survey -tutkimuksen toteuttamista Suomessa ja pohjustimme hanketta Euroopan Unionin ja Pohjoismaiden tasolla osana Generations and Gender Programme -tutkimusinfrastruktuuria. Suunnittelimme myös kansallista syntyvyyden tutkimusverkosto ”Kohtua” ja varmistimme sille rahoitusta. Väestöntutkimuslaitos valittiin myös Population Europe -verkoston jäseneksi. Population Europe on väestötieteilijöiden EU-tasoinen yhteistyö- ja vaikuttamisverkosto.

Perheiden hyvinvointi

Vaikuttamisemme ytimessä ovat Perhebarometrit, jotka keskittyivät nuorten lasten hankintatoiveisiin ja syntyvyyden laskun syihin sekä perhepolitiikkaan. Perhebarometrimme ”2020-luvun perhepolitiikkaa” oli hyvin esillä niin tulevaa perhevapaiden uudistusta kuin syntyvyyttäkin koskevilla keskusteluilla. Esittelimme alkuvuodesta 2019 eduskunnan eri ryhmille vuoden 2018 perhepoliittisen Perhebarometrimme tuloksia sekä perhepoliittisia tavoitteitamme. Saimme 2010 ja 2018 kerätyn Tilastokeskuksen Työvoima-tutkimuksen ad hoc -moduulit työn ja perheen yhteensovittamisesta ja valmistelimme sen pohjalta myös seuraavaa Perhebarometriä.

Luomme Digitaalinen hyvinvointi perheissä -hankkeessa tutkimukselliseen näyttöön perustuvaa tietopohjaa ja valtakunnallista mallia digitaalisen hyvinvoinnin kehittämiseksi perhesuhteissa ja eri elämänvaiheissa. Laadimme saadun tiedon pohjalta tiekartan siihen, miten Suomi voisi olla digitaalisen hyvinvoinnin mallimaa. Väestöntutkimuslaitos toteuttaa hankkeen yhteistyössä Demos Helsinki Oy:n ja Mediakasvatusseura ry:n kanssa, ja se on osa Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimussuunnitelmaa (TEAS).

FINSEX-tutkimushankkeessamme on jo vuosikymmeniä seurattu suomalaisten seksuaalielämässä tapahtuvia muutoksia. Erityisen seurantamme kohteena ovat suomalaisten parisuhteissa, seksuaali-asenteissa, seksuaalisessa käyttäytymisessä ja seksuaaliongelmassa tapahtuvat muutokset.

Sukupolvien väliset suhteet

Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe (SHARE) -kyselyaineiston avulla selvitetään ikääntyneiden terveyttä, taloutta, työssäkäyntiä ja sosiaalisia suhteita Euroopassa. Toimimme Suomen tieteellisenä tahona SHARE-tutkimuksessa.

Tutkimuksen kohteena ovat yli 50-vuotiaat eurooppalaiset ja heidän puolisonsa. Ainutlaatuisen laaja, maittain edustava ja vertailukelpoinen aineistokeruu toteutetaan käyntihaastatteluina joka toinen vuosi kaikissa EU-maissa. Vuoden 2019 aikana toteutettiin laajamittainen kansallinen rahoituskeruu. Onnistuneen keruun ja Euroopan Unionin tuen avulla 8. aallon kenttätyö pystyttiin aloittamaan syksyllä 2019.

Sukupolvien ketju -hankkeessa tutkimme kahta perhesukupolvea: vuosina 1945–50-syntyneitä suuria ikäluokkia ja heidän aikuisia lapsiaan. Hankkeessamme on kerätty tietoa sukulaisten ja ystävien välisestä yhteydenpidosta sekä avunannosta vuosina 2007 ja 2012 toteutettujen seurantakyselyjen avulla. Koneen säätiön ja Otto A. Malmin säätiön rahoittama kolmas aineistokeruu toteutettiin syksyllä 2018, ja aineistoa analysoitiin vuoden 2019 aikana.

Suomen Akatemian Väestöntutkimuslaitokselle myöntämä, kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen nelivuotinen LoveAge-akatemiahanke tutkii yli 50-vuotiaiden parisuhteita Suomessa ja Euroopassa. LoveAge selvittää ihmisten avio- ja avoliittoja eri elämänvaiheissa sekä niiden yhteyksiä sosiaaliin suhteisiin ja hyvinvointiin ikääntyessä. Hanke hyödyntää Sukupolvien ketju-sekä SHARE-tutkimuksen aineistoja.

Viestintä ja vaikuttaminen

Jatkoimme vuonna 2019 kuukausittain ilmestyviä, suosittuja Tietovuotoja, jotka tarjoavat popularisoituja, omaa infograafista ilmettämme hyödyntäviä tietoisuuksia. Vuoden 2019 Tietovuodot käsittelivät suomalaisten seksuaalikäyttäytymistä sekä muita ajankohtaisia aiheita, kuten ikääntyvä väestö, sukupolvien välinen auttaminen, parisuhteet digiajassa sekä lapsettomuus.

Finnish Yearbook of Population Research - vuosikirja valmistui myös vuoden aikana. Vuosikirjan toimitusvastuussa oli Siirtolaisinstituutti.

Tutkimuslaitos ja sen henkilökunta oli mukana useissa eri ohjausryhmissä sekä hallintoelimissä, tehden kansainvälisesti merkittävää vaikuttamistyötä ikääntymisen, perhetutkimuksen ja seksuaaliterveyden alla niin Suomessa kuin kansainvälisesti. Lisäksi tapasimme IPPF:n sekä COFACE:n edustajia yhteistyön suunnittelun merkeissä. Uusien yhteistyöpartnereidemme joukossa oli muun muassa Demos Helsinki, Mediakasvatusseura ry., Espoon kaupunki ja Norjan uusi ”Centre for Fertility Research sekä Generations and Gender Programme” (GGP) ja sen pohjoismainen yhteistyöverkosto GGP North. Tietoasiantuntijamme vaikutti aktiivisesti kirjasto- ja tietopalvelualalla, kuten Erikoiskirjastojen neuvostossa ja Bibliothecarii Medicinae Fenniae ry:ssä. Kirjastossamme tehtiin myös runsaasti vanhan ja käyttämättömän aineiston karsintaa. Kirjastomme on avoinna kaikille ja siellä vieraili tietoasiantuntijan opastuksella esimerkiksi opiskelijaryhmiä.

Järjestimme toukokuussa kaikille avoimen Some, seksi ja sukupolvet -tutkimusiltapäivän, jossa kerroimme toimittajille ja muille kiinnostuneille tuoreista tutkimustuloksista, uusista julkaisuistamme ja alkavista hankkeistamme.

Lokakuussa jaettiin Väinö Kanniston palkinto parhaasta väestötieteellisestä opinnäytteestä. Palkinto jaettiin Suomen väestötieteen yhdistyksen seminaarissa FT Shadia Raskille väitöskirjasta ”Diversity and Health in the Population: Findings on Russian, Somali and Kurdish origin populations in Finland”.

Noudatamme open access -periaatetta ja tutkimustemme aineistot säilytetään Yhteiskuntatieteellisessä tietoaarkistossa (FSD). Sinne toimitetuilla tutkimusaineistoillamme oli toimintavuonna 2019 28 käyttäjää ja aineistoja käytettiin ainakin 10 opinnäytteen tekemiseen.

Avainlukumme vuodelta 2019

Väestöntutkimuslaitoksen tutkijat ovat antaneet vuonna 2019 ainakin 20 TV- tai radiohaastattelua sekä 80 lehtihaastattelua. Järjestimme itse viisi tiedotus- ja yleisötilaisuutta, johon osallistui noin 200 osallistujaa paikalla ja noin 500 etänä. Pidimme konferensseissa ja seminaareissa viime vuonna pidetty ainakin 33 esitelmää, luentoa tai koulutusta. Tutkimuslaitos ja sen tutkijat julkaisivat vuoden aikana kuusi tieteellistä artikkelia ja 22 yleistajuistavaa kirjoitusta. Tutkijamme ovat myös pitäneet luentoja ja esityksiä yhteensä ainakin 23 tilaisuudessa yli 4 000 kuulijalle.

100
haastattelua

28
julkaisua

Yli
4 000
kuulijaa

LIITTEET

LIITE 1 Jäsenjärjestöt 2019

LIITE 2 Henkilöstötilinpäätös 2019

LIITE 3 Asiakkailta kuultua

LIITE 1 Jäsenjärjestöt 2019

Adoptioperheet ry
Biologian ja maantieteen opettajien liitto ry
Elatusvelvollisten liitto ry
Familia ry
Filha ry
Finlands svenska Marthaförbund rf
Kotitalousopettajien liitto ry
Lapsettomien yhdistys Simpukka ry
Lapsiperheiden Etujärjestö
Liikkukaa - Sports for all ry
Marttaliitto ry
Naisjärjestöjen Keskusliitto ry
Parasta Lapsille ry
Parisuhdekeskus Kataja ry
Sateenkaariperheet ry
Seta ry
Siirtolaisuusinstituutti
Sosiaalipoliittinen yhdistys ry
Suomalainen Lääkäriseura Duodecim
Suomalaisuuden Liitto ry
Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry
Suomen Gynekologiyhdistys ry
Suomen Kasvatus- ja perheneuvontaliitto ry
Suomen Keskustanaiset ry
Suomen Kätilöliitto ry
Suomen Lastenlääkäriyhdistys ry
Suomen Lukiolaisten Liitto ry
Suomen Monikkoperheet ry
Suomen Terveystieteiden Liitto STHL ry
Suomen Uusperheiden Liitto ry
Suomen Vanhempainliitto ry
Suomen Väestötieteen Yhdistys ry
Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry
Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry

2019

Väestöliiton henkilöstötilinpäätös

Marina Wetzer-Karlsson

Väestöliitto ry

1.1.2019

Sisällys

Johdanto	2
Henkilöstö osana Väestöliiton strategiaa	3
Väestöliiton henkilöstöpolitiikan menestystekijät	3
Organisaatiomuutokset vuonna 2019	3
Liiton henkilöstön vaihtuvuus vuonna 2019.....	4
Palkkakehitys	4
Osaamisen kehittäminen	5
Toimintatapojen kehittäminen	5
Työhyvinvointi	6
Työkyvyn ylläpito ja poissaolot	7
Työkyvyn ylläpito.....	7
Poissaolot	7
Työsuojelu- ja yhteistoiminta	8
Tasa-arvo	9
Työ- ja perheen yhteensovittaminen	9
Väestöliiton tilat ja niiden käyttöaste	9

Johdanto

Henkilöstötilinpäätös tehdään Väestöliitossa ensimmäistä kertaa. Henkilöstötilinpäätöksen tarkoituksena on tarkastella strategian toteutumista liiton henkilöstöpolitiikan osalta. Lisäksi se tarjoaa katsauksen Väestöliiton toimintaan henkilöstön näkökulmasta.

Järjestötyö on ihmisten toimintaa yhteisesti päätettyjen tavoitteiden puolesta. Väestöliiton työn sisältönäkin on ihmisten elämä. Missiomme on vahvistaa ihmisten hyvinvointia ja yhteyttä toisiinsa. Työmme fokuksessa ovat perheet, nuoret ja lapset. Arvojemme mukaan haluamme olla luotettavia, helposti lähestyttäviä, oikeudenmukaisia, aktiivisia ja ennakkoluulottomia. Jotta onnistuisimme työssämme, meidän tulee työyhteisönä kyetä toimimaan kuten neuvomme muita.

Kuluvalla strategiakaudella 2016-2020 olemme vaihe vaiheelta modernisoineet Väestöliitto-konsernin toimintaa. Samalla näitä vuosia ovat sävyttäneet pitkään jatkunut taloudellinen taantuma ja järjestöjen toimintaedellytysten monenlaiset muutokset, erityisesti avustusten myöntämisen ja käytön entistä tiukemmat perusteet. Väestöliitto on tehnyt säästöjä ja tehostamistoimia saavuttaakseen taloudessaan rakenteellisen tasapainon. Henkilöstöasioissa ja hyvinvoinnissa huolehtimisessa on ajoittain jouduttu luovimaan kovassakin vastatulessa. Olemme muun muassa joutuneet käymään viidessä vuodessa kahdet merkittävät yt-neuvottelut liiton toimintojen uudelleen järjestämiseksi ja kustannusten vähentämiseksi.

Pääsemme nyt toissa vuonna käyttöönotettua HR SYMPA-järjestelmää hyödyntäen perustamaan myös henkilöstöpolitiikkamme ja hyvinvointityömme systemaattiseen tietoon siitä, mitä henkilöstöasioissa järjestössämme on tapahtunut ja tehty vuonna 2019. Tästä on henkilöstöpolitiikkaa hyvä jatkaa, arvojemme mukaan - luotettavasti, mutkattomasti, reilusti ja työyhteisösöstä nousevia ehdotuksia kuunnellen ja käyttöön ottaen.

Henkilöstö osana Väestöliiton strategiaa

Väestöliitto on valtakunnallinen hyvinvointialan järjestö ja ihmisoikeustoimija. Väestöliiton tavoitteena on edistää perheiden ja väestön hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta sekä onnellista ja tasapainoista elämää. Palvelujemme ytimenä on vahvistaa perheiden ja parien sekä nuorten ihmissuhdetaitoja ja turvata lasten ja nuorten kasvua. Rakennamme kumppanuusverkostoja ja teemme vaikuttamistyötä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin lisäämiseksi ja kestävästä väestökehityksen hyväksi. Visioimme tulevaisuudesta, jossa ihmiset voivat hyvin ja löytävät yhteyden toisiinsa.

Toimintamme kivijalkana ovat henkilöstömme ja toimitilamme Helsingissä Kalevankadulla. Nykyisessä strategiassa on määritelty konsernin sisäiset kehittämishankkeet, jossa yhtenä tärkeänä osana on Väestöliiton voimavarahuolto. Voimavarahuollon prioriteettina on jatkaa talouden tasapainottamista ja huolehtia henkilöstön hyvinvoinnista.

Väestöliiton henkilöstöpolitiikan menestystekijät

Väestöliiton henkilöstöpolitiikan menestystekijät on määritelty liiton henkilöstöpolitiisessa ohjelmassa (luonnos 2019). Ne ovat; 1) Johtaminen ja yhteistyö, 2) Osaaminen ja sen kehittäminen, 3) Tuloksellisuus ja työhyvinvointi.

Organisaatiomuutokset vuonna 2019

Väestöliitossa siirryttiin projektiorganisaatioksi vuoden 2019 aikana. Siirtyminen johtui pitkälti siitä, että liiton päärahoittaja toteutti huomattavia muutoksia liiton hankerakenteessa. Alla on kuvattu liiton toimintojen rakenne ja lähiesimiehet näiden osalta.

Alkuvuonna 2019 liitossa käytiin yhteistoimintaneuvottelut, joiden tarkoituksena oli tasapainottaa taloutta ja muuttaa toimenkuvia vastaamaan liiton nykyistä toimintaa. Yhteistoimintaneuvottelun tuloksena jouduttiin irtisanomaan 3 henkilöä, osa-aikaistamaan 5 henkilöä ja useiden henkilöiden toimenkuvat muuttuivat.

Henkilöstömäärä ja -rakenne

Väestöliitossa työskenteli vuoden 2019 viimeisenä päivänä 58 henkilöä. Henkilöstön keskimääräinen ikä on 41,3 vuotta ja 74 % työntekijöistä on naisia ja 26 % miehiä. 74% liiton työntekijöistä oli vakituksessa työsuhteessa ja 26 % oli määräaikaaisessa työsuhteessa. Kun tarkastellaan määräaikaisten suhdetta viiden vuoden aikavälillä, voidaan todeta, että määräaikaisten määrä on vähentynyt. Alla olevassa kaaviossa näkyy vakituisten ja määräaikaisten työsuhteiden jakautuminen osastoittain. Liiton henkilöstöstä 21 % työskenteli osa-aikaaisessa työsuhteessa.

Liiton henkilöstön vaihtuvuus vuonna 2019

Vuoden 2019 vaihtuvuus on ollut suurempi kuin aiempina vuosina. Tämä johtuu ensinnäkin siitä, että liiton toiminnoissa on tapahtunut muutoksia viime vuosien aikana. Vuoden 2016 jälkeen kaikki liiton palvelut ovat asteittain siirtyneet digitaalisiksi verkkopalveluiksi ja kasvokkaiset terapiapalvelut ja maksulliset koulutukset ovat siirtyneet liiton omistamaan yhtiöön (Väestöliiton Terapia- ja kotipalvelut Oy). Lisäksi vaihtuvuuteen on vaikuttanut yhteistoimintaneuvottelujen kautta tehdyt supistukset.

Avoimia rekrytointeja toteutettiin vuonna 2019 yhteensä 13 kpl. Lisäksi suoritettiin 5 kpl suora hakuja, jossa joko määräaikaaisuuksia jatkettiin tai esim. kiireellisessä tilanteessa hiljaisen haun kautta avoin toimi täytettiin. Väestöliittoon avoimiin rekrytointeihin haki yli 200 henkilöä. Vuonna 2019 noin puolet rekrytoiduista palkattiin toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen (10 kpl) ja loput määräaikaaiseen työsuhteeseen (8 kpl).

Työsuhteen päättymisiä omasta pyynnöstä oli vuonna 2019 yhteensä 9 kpl, joka on 15,5 % (lähtövaihtuvuus omasta pyynnöstä) liiton vuoden 2019 lopulla olevasta henkilöstöstä (luku sisältää myös eläköitymiset). 2 henkilön määräaikaaiset työsuhteet lakkasivat. Tämän lisäksi toteutettiin joitakin konsernin sisäisiä henkilöstösiirtoja. Tuotannollisista ja taloudellisista syistä päättyi 3 henkilön työsuhteet vuonna 2019 (lähtövaihtuvuus taloudellisista- ja tuotannollisista syistä 5,2 %). Näiden lisäksi yksi määräaikainen toimi lakkasi kokonaan, muiden määräaikaaisuuksia jatkettiin. Kokonaisvaihtuvuus oli vuonna 2019 oli 24,1 %, joka on alemmalla tasolla mitä se on yleisesti terveys- ja yksityisellä sosiaalialalla (EK:n tutkimus vuodelta 2018).

Palkkakehitys

Liitossa keskimääräinen palkka 2019 oli 3425,69 €/kk. Kaikki työntekijät saivat 1 % TES korotuksen sekä erillinen kohdennettu paikallinen korotus jaettiin tasan niiden työntekijöiden osalta, joilla oli palkkatasa-arvon osalta vielä vuonna 2016 tehdyn palkkakartoituksen perusteella korjattavaa. Liitossa käytössä oleva palkkausjärjestelmä

varmistaa, että palkkatasa-arvo toteutuu. Kun tarkastellaan palkkojen kehitystä vuoteen 2015, jonka jälkeen siirryttiin uuteen palkkausjärjestelmään, niin nähdään, että työn vaativuus ja palkka kulkevat nyt linjassa toisiinsa. Käytössä oleva palkkausjärjestelmä on Sosiaalialan järjestötyön palkkausjärjestelmä sovellettuna Väestöliiton tilanteeseen. Toimihenkilön palkka koostuu vaativuusryhmästä, erityistyöntekijäalisästä sekä henkilökohtaisesta palkanosasta.

Osaamisen kehittäminen

Osaamisen kehittämistä jatkettiin vuonna 2019. Jokaisella työntekijällä on oma henkilökohtainen koulutusbudjetti ja sitä työntekijät ovat hyvin hyödyntäneet. Liiton koulutussuunnitelma päivitettiin vuonna 2019.

Vuoden aikana järjestettyjen yhteisten koulutusten painopiste on ollut viestinnässä, toimintojen seurannassa ja arvioinnissa. Keväällä 2019 viestintäryhmän kokoonpanoa uusittiin ja sen tehtäviä muokattiin. Tiedonvaihtofoorumista siirryttiin enemmän viestintää kehittäväksi ja arvioivaksi foorumiksi. Ryhmä kokoontui säännöllisesti ja valmisti koko henkilökunnalle tarkoitettuja viestintäaamuja, joissa keskusteltiin erityisesti somekanavista, niiden tavoitteista ja niissä toimimisesta. Näitä järjestettiin keväällä kaksi kappaletta. Sosiaalisen median ohjeet, joissa ohjeistetaan somekäyttäytymistä, luotiin ja niistä tiedotettiin. Samoin viestinnän prosessikuvaus uusittiin.

Henkilöstöä koulutettiin myös kahdessa suunnatussa tilaisuudessa: Canva-sovelluksen käytössä sekä vuoden vaihteessa päivitetyn some-mittariston omaksumisessa. Lisäksi yksittäisiä tiimejä ja työntekijöitä opastettiin sosiaalisen median mainontatyökalujen ja -kampanjoiden sekä teknisten ja sisällöllisten uudistusten ja ominaisuuksien hallitsemisessa. Canva otettiin käyttöön ja sinne suunniteltiin Väestöliiton brändin mukaiset suunnittelumallipohjat, joita henkilöstöä kannustetaan käyttämään sisällöntuotannossa. Syksyllä järjestettiin 4 koulutusta. Webropol-koulutus, palvelumuotoilukoulutus, tähän koulutukseen kutsuttiin myös liiton jäsenjärjestöt, Google Analytics perusteet ja LinkdIn-koulutus.

Näiden lisäksi liiton sisäiset aamukahvitilaisuudet järjestettiin kerran kuukaudessa ja ne toimivat talossa tehtyjen muutosten ja eri hankkeiden esittelyfoorumeina ja koulutustilaisuuksina.

Esimiestyön kehittäminen on jatkunut vuonna 2019 niin, että moni esimies on osallistunut/osallistuu Johtamisen Erikoisammattitutkintoon, jotka pääosin suoritetaan oppisopimuskoulutuksina.

Toimintatapojen kehittäminen

Etätyöskentelyä kehitettiin edelleen vuoden 2019 aikana. Jokaiselle työntekijälle, joka halusi, annettiin mahdollisuus tehdä etätyösopimus ja tehdä ns. säännöllistä etätyötä. Liitossa tehtiin yhteensä 6278 tuntia etätyötä ja se on noin 886 päivää. Liiton työntekijöistä 72 % teki

etätöitä. Etätöiden päivittäisten tuntien määrä vaihteli parista tunnista koko työpäivän kestäviin etäpäiviin.

Vuonna 2019 koko henkilöstön yhteenlasketuista työpäivistä tehtiin etätöinä yhteensä 6,65% (tässä ei ole otettu työpäivien vähennyksenä huomioon vuosilomia ja muita vapaita; jos ne otetaan huomioon, nousee %-osuus päivistä huomattavasti).

Henkilöstöhallinnon osalta tehostettiin edelleen henkilöstöhallinnon ohjelmiston käyttöä ja luovuttiin vielä vuonna 2018 käytössä olleista lomakkeista. Johtajien ja lähiesimiesten vastuuta henkilöstöhallinnossa lisättiin.

Hyvinvointia ja terveyttä edistävissä liiton palveluissa uusi Hyvä kysymys -alusta otettiin käyttöön, ja pääsääntöisesti kaikki liiton palvelut toteutetaan alustan kautta. Tämä on suuri muutos liiton palvelujen toimintatavoissa.

Työhyvinvointi

Työhyvinvointiin on panostettu vuoden 2019 aikana ja liittoon on perustettu työryhmä, jossa kaikki osastot ovat edustettuna. Liiton uusi työhyvinvoinnin ohjelma valmisteltiin yhdessä henkilöstön kanssa. Työryhmä viimeisteli suunnitelman ja se seuraa ja arvioi sen toimeenpanoa. Työn lähtökohtana olivat toteutettu työterveyskysely ja henkilöstön työhyvinvointipäivä työpajoineen.

Vuoden 2019 aikana toteutettiin työterveyskysely liiton työterveyspalvelun tuottajan toimesta. Lisäksi vuoden aikana on otettu käyttöön säännölliset pulssikyselyt, jotka mittaavat työssä jaksamista ja työhyvinvointia.

Työterveyskyselyyn saatiin hyvä vastausprosentti (80%), 43 vastaajaa. Sen perusteella tärkeimmiksi voimavaroiksi koettiin: 1) vaikuttamisen mahdollisuudet omaan työhön, 2) mielenkiintoinen työn sisältö ja 3) mukavat työkaverit.

Hyvin toimivia asioita työpaikalla koettiin olevan: Sopiva työn vaatimustaso, sen mielekkyys sekä omaan työhön vaikuttamisen mahdollisuus. Koettiin myös, että saadaan riittävästi positiivista palautetta ja arvostusta. Voittopuolisesti työmäärä koettiin sopivaksi.

Työn fyysiset puitteet oli arvioitu kunnossa oleviksi, kuten työpisteet, ergonomia, valaistus ja ilmanvaihto. Työergonomiaan on panostettu viime vuosina.

Vuonna 2019 haasteellisiksi asioiksi koettiin työn organisoinnin puutteet, tiedon jakaminen ja tietotekniikka. Lisäksi koettiin, ettei muutosjohtaminen ja ristiriitatilanteiden käsitteleminen toimi parhaalla mahdollisella tavalla.

Työn organisointi, esimiestuki, tiedon jakaminen, henkilöstön oikeudenmukainen kohtelu, muutosjohtaminen, ristiriitojen käsittely, yhteistyön sujuvuus selvästi jakavat mielipiteitä siten, että karkeasti noin puolet tai sen alle vastanneista katsovat näiden suhteen, että asia ei ole kunnossa. On oletettavaa, että suuret muutokset, jotka organisaatio läpikäynyt viimeisen neljän vuoden aikana; toiminnan muuttuminen, rahoituksen kiristyminen, henkilöstön supistuminen, tehtävien muutokset, yt-neuvottelut ovat lisänneet epävarmuuden tunnetta ja

aiheuttaneet myös työnjohdolle lisäpaineita. Liitossa on varhaisen välittämisen malli ja sen noudattamista on tehostettu. Vuoden 2019 aikana järjestettiin joitakin kolmikantakeskusteluja.

Liitossa on epäasiallisen kohtelun osalta nollatoleranssi ja kaikki esille tulleet tapaukset on selvitetty ja kirjattu asianmukaisesti.

Työkyvyn ylläpito ja poissaolot

Työkyvyn ylläpito

Työkykyä ylläpitäviä toimintoja kehitettiin vuoden 2019 aikana. Liitto tarjoaa mahdollisuuden jokaiselle työntekijälle osallistua, joka toinen viikko järjestettävään jumppaan, joka järjestetään liiton työterveystuottajan kanssa yhteistyössä. Henkilöstöllä on myös mahdollisuus käydä työajalla hieronnassa omalla kustannuksellaan. Hieroja käy liitossa 1-2 kertaa kuukaudessa. Niska- ja hartiajumpassa kävi keskimäärin noin 5 henkilöä/kerta. Vuoden aikana kartoitettiin kävijämäärän vähyyttä, ja se osittain johtuu jumpan ajankohdasta. Osalla työntekijöistä ei ole mahdollisuutta osallistua jumppaan, koska he esim. päivystävät palveluissa. Vuoden lopulla kartoitettiin mahdollisuutta järjestää yksi jumppavuoro lisää kuukaudessa eri ajankohtana, mutta sen todettiin olevan kustannussyistä mahdotonta. Päätettiin lisätä jumpan markkinointia ja uudelleen tarkistaa jumpan ajankohtaa vuoden 2020 aikana.

Hieronnat ovat olleet vuoden 2019 aikana ahkerasti käytössä ja pääsääntöisesti kaikki hieronta-ajat ovat olleet varattuna.

Henkilöstöllä on mahdollisuus ottaa itselleen liikunta- ja kulttuurietua yhteensä neljälläkymmenellä eurolla kuukaudesta, josta työnantajan kustantaa puolet. Lähes 60 % työntekijöistä käytti vuonna 2019 liikunta- ja kulttuurietua. Suosituimmat käyttöpaikat vuonna 2019 olivat uimahallit ja kuntosalit.

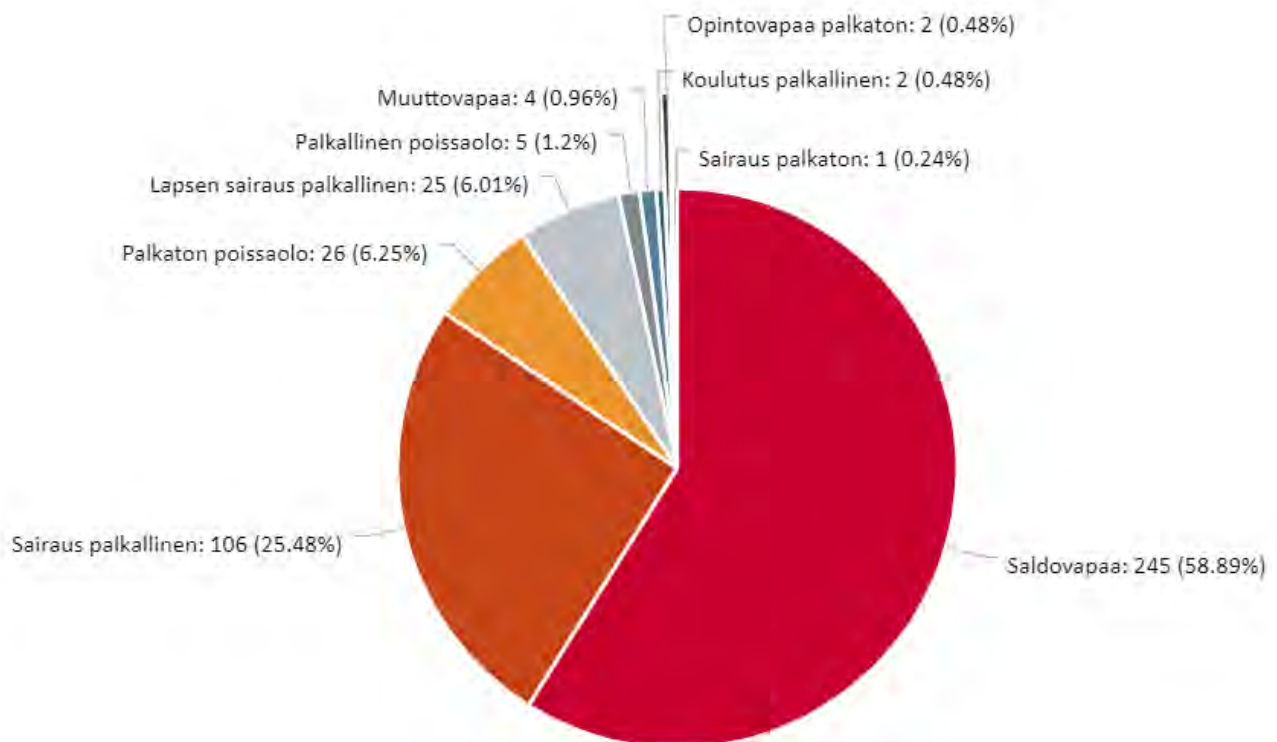
Väestöliiton henkilökuntayhdistys Wälly on toiminut vuodesta 2003. Wällyn tarkoituksena on edistää henkilökunnan hyvinvointia järjestämällä koulutusta, virkistystilaisuuksia ja retkiä. Henkilökuntayhdistys järjesti vuonna 2019 mm. virkistyspäivän ja joulujuhlat.

Poissaolot

Väestöliiton henkilöstön vuoden 2019 poissaoloja tarkasteltaessa nähdään, että suurimman osan lähes 60 % koostuu saldovapaista. Tämä osoittaa sekä sen, että työ on osittain projektiluontoista ja vuoden joinakin aikoina työtunteja kertyy enemmän ja sitten on hieman rauhallisempaa. Työaikatilastot osoittavat, että vuoden 2019 saldokertymät olivat keskimäärin noin 40 h/henkilö. Suurimmat saldokertymät olivat esimiehillä ja projektien vastuuhenkilöillä. Liiton saldokertymäraja on 40 h ja vuoden 2019 työaikatilastojen osalta on

tärkeää, että saldotuntien tarkastelua tehostetaan niin, että tehtyjen saldotuntien määrä vähenee.

Toiseksi suurin poissaolojen määrä ja syyt vuonna 2019 oli palkalliset sairauspoissaolot. Lyhyiden sairaspöissaolojen keskimääräinen aika oli 0,37 päivää ja pitkien sairaslomien keskimääräinen aika oli 2,06 päivää. Työn kuormitus on luonteeltaan psykososiaalista ja selvityksen mukaan kuormitus on jakaantunut. Psykososiaalisen kuormituksen osalta jokaisella työntekijällä, joka tekee psykososiaalisesti kuormittavaa työtä, on oikeus omaan työnohjaukseen kerran kuukaudessa. Sairaspöissaolotilastot osoittavat, että uupumusta esiintynyt vähäisesti työntekijöiden keskuudessa. Kuitenkin tilastot osoittavat huomattavaa parannusta verrattuna edellisiin vuosiin ja sairaspöissaolojen syyt ovat tavanomaisia ja määrät ovat samankaltaisia, kun verrataan niitä muihin työnantajiin. Uupumuksen ennaltaehkäisyn osalta on tärkeää jatkaa sitä työtä, joka on aloitettu työhyvinvoinnin edistämisen osalta. Muita poissaolojen syitä on alla olevassa kuvassa.

Työsuojelu- ja yhteistoiminta

Työsuojelutoimikuntaa johtaa talousjohtaja Juha Haapala, joka on työsuojelupäällikkö. Työsuojelutoimikunnassa ovat edustettuna liiton eri osastot/yksiköt ja henkilöstöryhmät.

Työsuojelun toimintasuunnitelma vuosille 2019 -2020 päivitettiin ja hyväksyttiin. Toimikunnan jäseninä ovat viime vuonna olleet Hanne Keränen Väestöliiton Terapia- ja kotipalvelut Oy:stä, Tiina Helamaa Tutkimuslaitokselta, Suvi Laru parisuhdekeskuksesta (09/2019 asti), Mina Zandkarimi luottamusmies, Gunta Alhfors työsuojeluvaltuutettu, Juulia

Ukkonen-Wallmeroth hallinnosta ja Miguel Reyes Poikien puhelin (03/2019 asti). Kaikille toimikunnan jäsenille on ollut mahdollisuus osallistua työturvallisuuskoulutuksiin.

Työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen on kiinnitetty Väestöliitossa huomiota ja tästä tehtiin myös henkilöstökysely. Kyselyn tulosten perusteella perustettiin työhyvinvointitiimi, jota vetää Marina Wetzter-Karlsson. Tiimin tehtävänä on parantaa henkilöstön työssä jaksamista ja työolosuhteita.

Työsuojeluvaalit järjestettiin vuoden 2019 lopulla ja uudeksi työsuojeluvaltuutetuksi tuli valituksi Samuli Hietala. Varavaltuutetuksi valittiin Anna Kokko ja Juulia Ukkonen-Wallmeroth. Kaikkien toimikausi kestää 31.12.2021 asti.

Luottamushenkilöt olivat liiton hallituksen kuultavina kesäkuun kokouksessa ja vuosittaista kuulemiskäytäntöä tullaan jatkamaan.

Tasa-arvo

Väestöliitossa kohdellaan kaikkia toimihenkilöitä yhdenvertaisesti ja kunnioittavasti. Henkilöstöön kuuluu hyvin erilaisia toimihenkilöitä, mm. eri-ikäisiä, eri kansallista alkuperää olevia, kotikielenään muuta kuin suomea puhuvia, eri uskontokuntiin kuuluvia jne., joita ketään ei syrjitä, vaan kaikkia kohtaan toimitaan yhdenvertaisuuslakia noudattaen.

Väestöliitossa kaikki rekrytointi käytännöt ovat tasa-arvoa edistäviä. Pätevyysvaatimukset ja valintakriteerit on asetettu niin, että ne ovat olleet tasapuolisia kaikille sukupuolille.

Kehityskeskustelujen, kouluttautumisen ja tehtävänkierron/eri sijaisuuksien kautta on luotu tasa-arvoisia mahdollisuuksia urakehitykseen ja ammattitaidon kehittämiseen. Palkka tasa-arvon osalta liiton palkkausjärjestelmä ja HR-järjestelmä varmistavat palkkatasa-arvon.

Työ- ja perheen yhteensovittaminen

Väestöliitossa on kehitetty Perheen ja työn yhteensovittamisen malli ja sitä noudatetaan liitossa. Väestöliitossa on tehty vuonna 2019 liiton perheystävällisyydestä kartoitus ja se noudattaa liiton omaa mallia. Lisäksi, vuoden 2019 aikana on kokeiltu erilaisia joustoja perheen ja työn yhteensovittamisen osalta ja tätä työtä jatketaan vuonna 2020.

Väestöliiton tilat ja niiden käyttöaste

Väestöliitto toimii Helsingin keskustassa Kalevankatu 16. Toimitilat ovat liiton omistaman Kiinteistö Osakeyhtiö Kalevanpojan. Toimitilat jakaantuvat kahteen erilliseen rakennukseen. Toimitiloista Väestöliitolla on käytössään 2027 huonetilaneliömetriä. Kiinteistö Osakeyhtiö Kalevanpoika on vuokrannut ulos tiloja liiton omistamalle Väestöliiton Terapia- ja kotipalvelut Oy:lle yhteensä 493 huonetilaneliömetriä. Näiden lisäksi katutasossa oleva liiketila, joka on huonetilaneliömetreiltään yhteensä 120 on vuokrattuna. Muita

ulkopuolisille vuokrattuja tiloja on yhteensä 258 huonetila neliömetriä. Kiinteistö Osakeyhtiö Kalevanpojan käytössä on yhteensä 165 huonetila neliömetriä.

Väestöliitto ry:n käytössä olevat tilat jakaantuvat viiteen eri kerrokseen ja kellariin. Viidennen kerroksen toimitilat käsittävät koulutustilan, hallituksen kokoushuoneen, saunatilat ja pienen keittiön. Viides kerros on myös liiton omistaman Väestöliiton Terapia- ja kotipalvelujen ahkerassa käytössä. Kun tarkastellaan viidennen kerroksen tilojen käyttöastetta, voidaan todeta, että liiton käytössä tilat ovat olleet hyvin käytössä ja kokoustiloissa on ollut varauksia lähes joka arkipäivä.

Toimitilojen ensimmäisessä kerroksessa B-talossa sijaitsee Väestöliiton tutkimuslaitos ja koko talon yhteinen tila (Väentupa). Väentuvassa järjestettiin kuukausittain henkilöstötilaisuuksia ja muita suurempia tapaamisia. B-talon toisessa kerroksessa sijaitsee liiton kansainvälinen toiminta ja Kalevanpojan kiinteistön A-talon kolmannessa kerroksessa sijaitsevat liiton palvelutoiminnot. Neljännessä kerroksessa toimii liiton hallinto, viestintä ja kehotunnekasvatus-hanke.

Työpisteitä liitossa oli vuonna 2019 yhteensä 61 kappaletta, joista lähes kaikki ovat aktiivisessa käytössä. Liitossa tehtiin muutoksia työpisteiden osalta useita. Työpisteiden uudelleen organisoinnin osalta tehostettiin työpisteiden käyttöastetta ja pyrittiin järjestämään niin, että palveluja tuottavat toiminnot olisivat fyysisesti lähempänä toisiaan. Esimerkiksi, Poikien Puhelimen toiminta siirtyi samaan kerrokseen muiden palveluiden kanssa.

LIITE 3 Asiakkailta kuultua

Perheiden netti-vastaanotosta kuultua:

"Mä koin ihan valaistumisen."

"Kiitos, että sain purkaa oloani."

Vähän työläs chattina, puheyhteys sopisi paremmin."

Isovanhemmilta kuultua:

"Kun tarpeeksi kauan pyörii samassa ongelmassa, niin se kasvaa ihan möhkälemäiseksi. Tämä oli hyvä päivä. Sydämellinen kiitos, mieleni on tyynempi."

Pojilta kuultua:

"Minun mielestä teijän poikien puhelin on just hyvä :)"

Teinien vanhemmilta kuultua:

"Hyvää ja arvokasta, rehellistä tietoa."

"Meillä on vietetty jo useampi hetki alkavan teinin kanssa jutellen julkaisun tiimoilta."

"Tosi hyvät ja tarpeelliset sivut."

Nuorilta kuultua:

"Kiitos paljon vastauksesta! Tämä auttoi oloani, kyllä yritän vaan rauhottua - Kiitooooos <3<3<3"

"Kiitos tästä oli paljon hyötyä. Otan tiedot ylös ja etsin niiden avulla lääkärin täältä."

"Kiitos sulle, oot ollut ihana kuuntelija."

Maahan muuttaneiden mentoroinnista kuultua:

"En yhtään ymmärtänyt, miten hakea työtä ja millä tavalla. Nyt se on selvää minulle, minun pitää vain työllistyä."

"Itselleni tuonut paljon sitä, että omat ennakkoluulot ovat murtuneet. Ihmiset ovat niin osaavia ja puhuvat eri kieliä. Olen tutustunut huippuosajiin oman aktorini kautta. Omat verkostotkin ovat siis laajentuneet."

Parisuhdepuhelimesta kuultua:

"Henkilö oli soittanut ja kiitellyt vuolaasti ja useaan kertaan verkkosivujamme. Hän oli vain surullinen, että ei ollut löytänyt niitä aiemmin. Hän oli sitä mieltä, että kaikkien pitäisi käydä kurssi näissä asioissa."

Väestöliitto netissä: vaestoliitto.fi ja hyväkysymys.fi

Väestöliiton Blogi: vaestoliitonblogi.com

Väestöliitto sosiaalisissa medioissa:

Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn, YouTube

Väestöliitto, Kalevankatu 16, PL 849, 00101 Helsinki